Arolwg Sgiliau Cyflogwyr 2019

Y canlyniadau am anghenion sgiliau: Pecyn sleidiau Cymru

Cyflwyniad

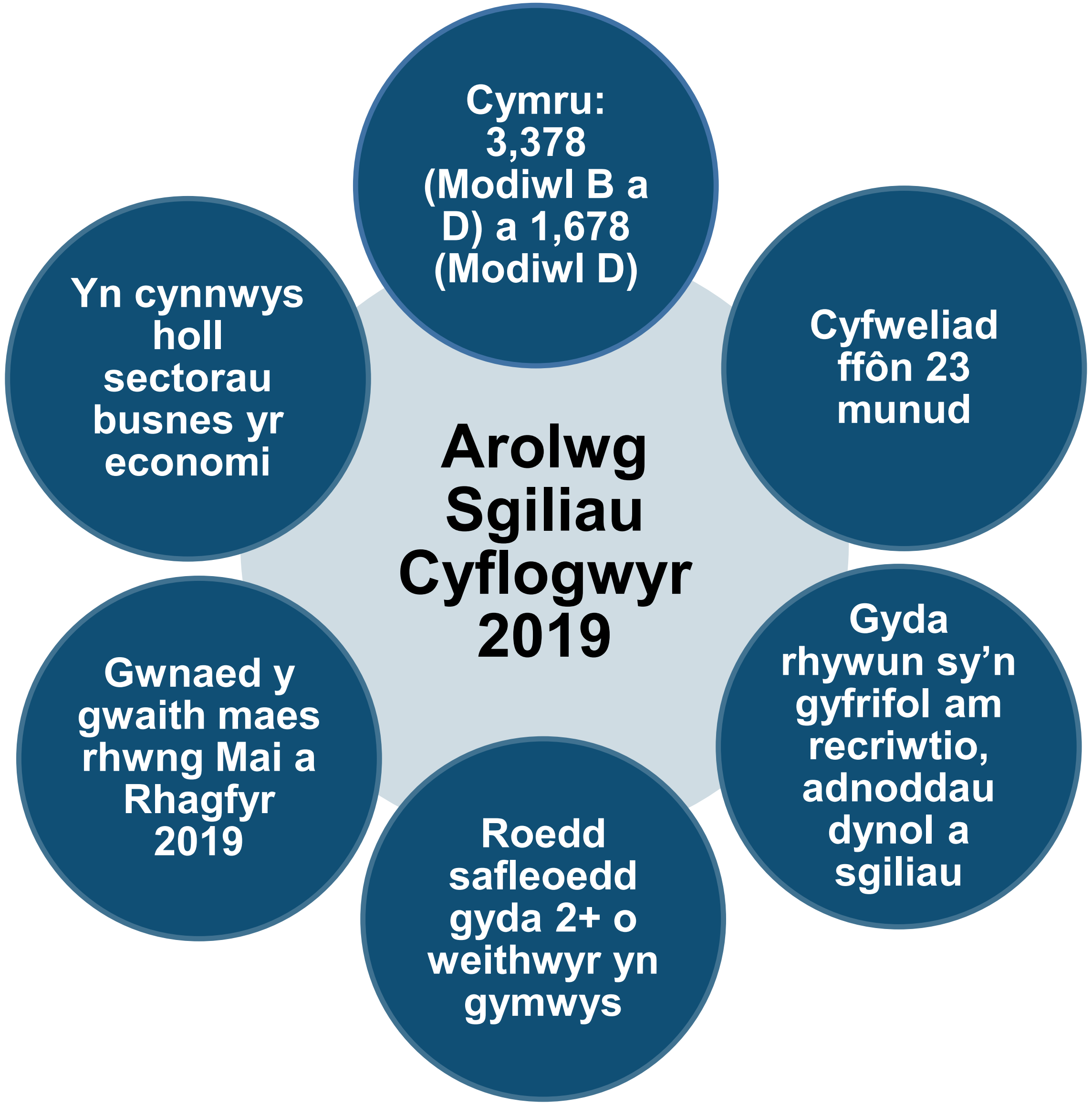

Cwmpas yr Holiadur

- **Y pumed arolwg yn y gyfres eilflwydd hon – am y tro cyntaf roedd ganddo gynnwys o’r Arolwg Safbwyntiau Cyflogwyr.**
- **Mae’r pecyn sleidiau hwn yn canolbwyntio ar y meysydd craidd a ganlyn o’r arolwg :**
  - Swyddi gwag lle’r oedd prinder sgiliau (SGPS) – swyddi gwag sy’n anodd eu llenwi am nad oes gan yr ymgeiswyr y sgiliau, y profiad neu’r cymwysterau sy’n ofynnol gan gyflogwyr
  - Bylchau sgiliau – achosion lle mae cyflogwyr yn teimlo nad yw eu gweithwyr yn gwbl hyfedr
  - Lle mae’r tagfeydd sgiliau
  - Pa sgiliau sy’n brin
  - Ymdrin â phrinder sgiliau

Cyfweliadau a gyflawnwyd

	Poblogaeth	Nifer y cyfwel-iadau	Modiwl B a D	Modiwl D
Cymru	89,100	6,773	3,378	1,678
Fesul rhanbarth				
Gogledd	21,600	1,666	863	415
Canolbarth	9,900	793	366	166
De Ddwyrain	37,600	2,767	1,355	704
De Orllewin	20,000	1,547	794	393
Canolbarth a De Orllewin	29,800	2,340	1,160	559
Gorllewin Cymru a'r Cymoedd	53, 800	4,367	2,212	1,100
Dwyrain Cymru	35,300	2,406	1,166	578

Fesul sector	Poblogaeth	Nifer y cyfwel-iadau	Modiwl B a D	Modiwl D
Sector Cynradd a Chyfleustodau	10,000	364	182	96
Gweithgynhyrchu	4,400	466	244	114
Adeiladu	8,400	401	194	97
Cyfanwerthu a Manwerthu	16,600	1,442	697	341
Gwestai a Bwytai	9,600	797	409	196
Cludiant a Storio	3,600	171	77	41
Gwybodaeth a Chyfathrebu	2,200	141	80	40
Gwasanaethau Cyllid	1,500	109	61	30
Gwasanaethau Busnes	15,200	988	499	245
Gweinyddiaeth Gyhoeddus	1,200	109	57	31
Addysg	2,800	463	234	125
Iechyd a Gwaith Cymdeithasol	7,000	825	389	194
Celfyddydau a Gwasanaethau Eraill	6,500	497	255	128

Mae’r holl ffigurau a gyflwynir yn y pecyn sleidiau hwn yn agored i led gwall. Gyda lefel hyder o 95%, uchafswm y lled gwall yw un pwynt canran ar y lefel gyffredinol a rhwng un a 18 pwynt canran fel arfer ar draws yr is-grwpiau rhanbarth a sector a chwestiynau wedi’u modiwleiddio.

Cymerwyd y cyfrifiadau poblogaeth o Gofrestr Rhyngadrannol o Fusnesau (IDBR) yr ONS, Mawrth 2019, ac maent wedi eu talgrynnu i’r fil agosaf

Dadansoddi ar gyfer Polisi

YMCHWIL GYMDEITHASOL Y LLYWODRAETH

GSR

GOVERNMENT SOCIAL RESEARCH

Analysis for Policy

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ymhle mae'r tagfeydd sgiliau

Department for Education

IFF Research

Amlder, dwysedd a nifer y swyddi gwag lle’r oedd prinder sgiliau (SGPS) a bylchau sgiliau dros amser

Nifer y SGPS:	4,000	5,100	8,800	9,900	9,800
Nifer y bylchau sgiliau:	53,900	67,400	53,800	53,400	50,900

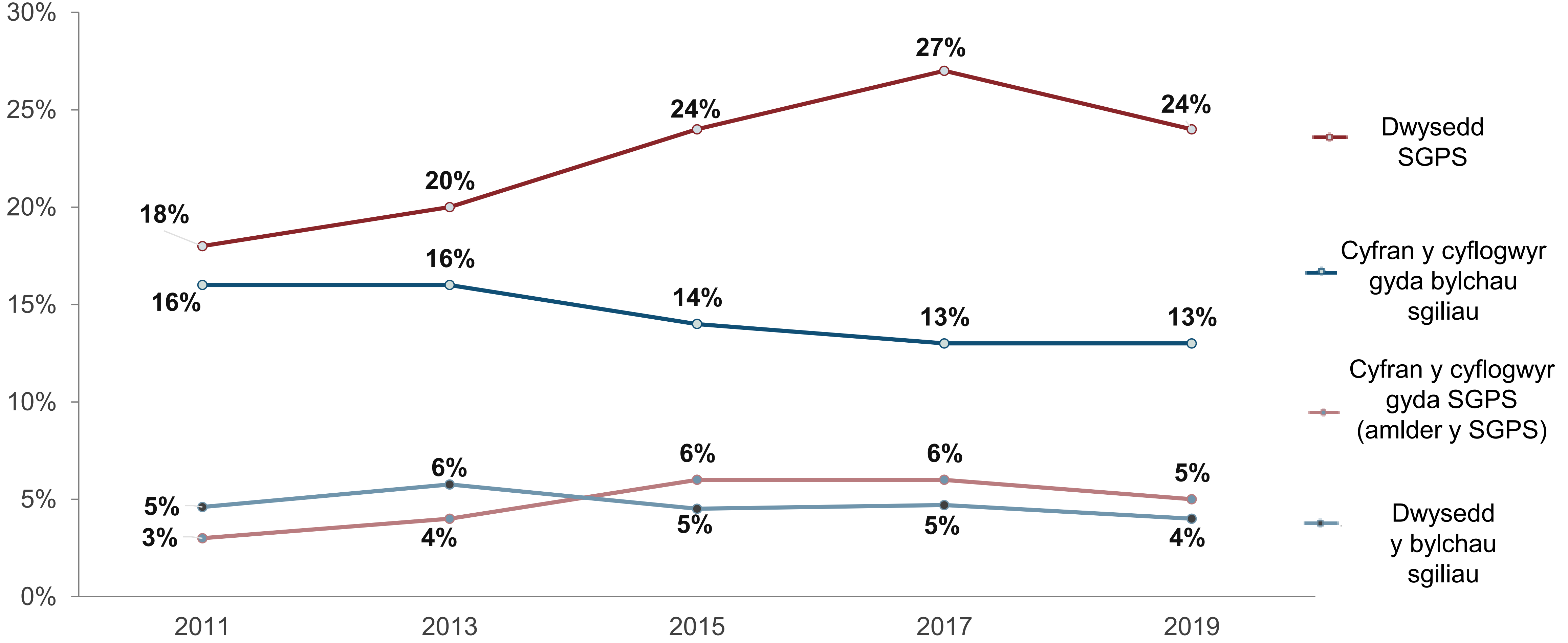

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru (2011: 5,958 ; 2013: 5,996 ; 2015: 6,027 ; 2017: 5,913 ; 2019: 6,773)

Amlder a dwysedd y swyddi gwag lle mae prinder sgiliau fesul rhanbarth

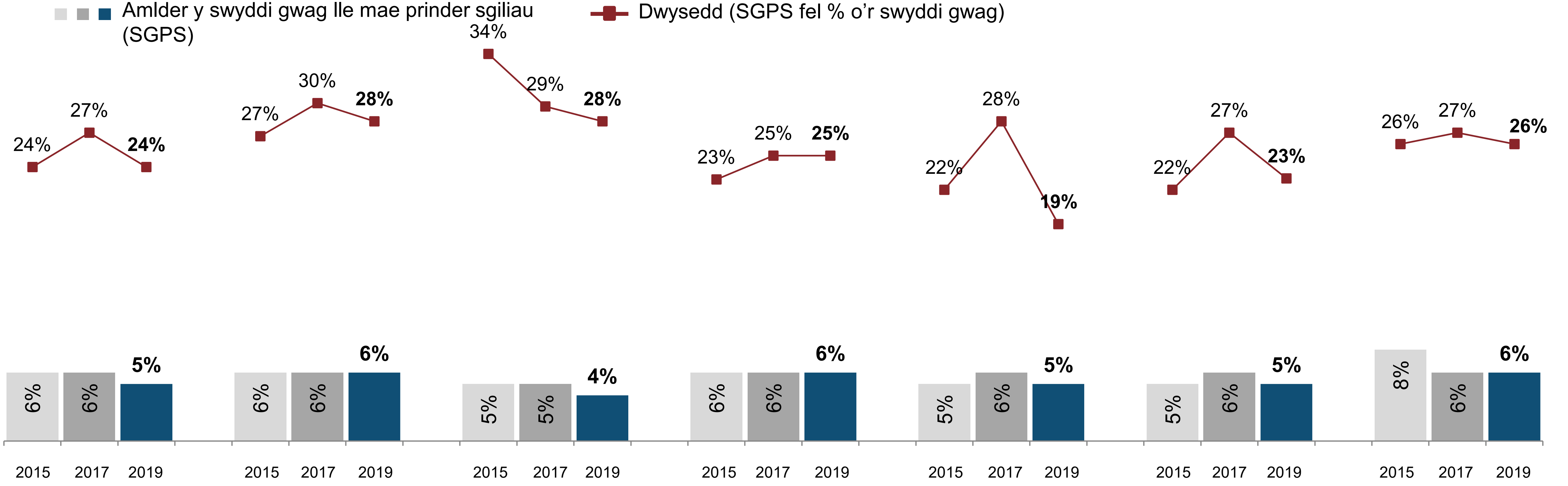

Cymru	Gogledd Cymru	Canolbarth Cymru	De Ddwyrain Cymru	De Orllewin Cymru	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd (ESF)	Dwyrain Cymru (ESF)
9,800	2,300	600	4,900	2,000	5,900	3,900

Nifer y swyddi gwag lle mae prinder sgiliau (2019)

9,900	2,600	700	4,200	2,400	5,900	4,000

Nifer y swyddi gwag lle mae prinder sgiliau (2017)

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru (2019 Cymru: 6,773; mae'r meintiau sylfaen rhanbarthol yn amrywio o 793 yn y Canolbarth i 4,367 yng Ngorllewin Cymru a'r Cymoedd ESF)

Amlder a dwysedd y bylchau sgiliau fesul rhanbarth

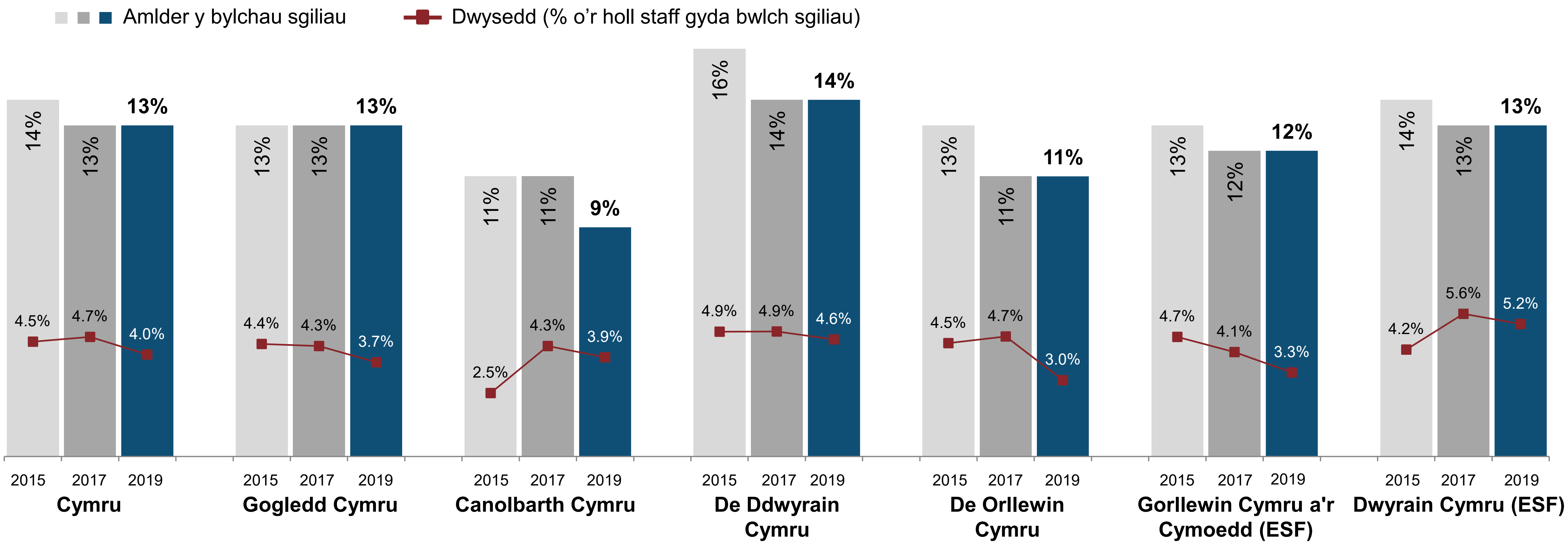

50,900	10,700	3,200	28,900	8,100	25,700	25,100

Nifer y bylchau sgiliau (2019)

57,400	12,000	3,600	29,200	12,500	30,000	27,300

Nifer y bylchau sgiliau (2017)

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru (2019 Cymru: 6,773; mae'r meintiau sylfaen rhanbarthol yn amrywio o 793 yn y Canolbarth i 4,367 yng Ngorllewin Cymru a'r Cymoedd ESF)

Anghenion sgiliau fesul sector

	Gyda swydd wag lle mae prinder sgiliau	Gyda bwlch sgiliau	Gyda'r ddau angen o ran sgiliau	Gydag un o'r anghenion sgiliau	Heb unrhyw anghenion sgiliau
Cymru	**5%**	**13%**	**1%**	**17%**	**83%**
Sector Cynradd a Chyfleustodau	4%	6%	1%	9%	91%
Gweithgynhyrchu	8%	18%	2%	24%	76%
Adeiladu	7%	11%	1%	18%	82%
Cyfanwerthu a Manwerthu	4%	15%	1%	18%	82%
Gwestai a Bwytai	6%	17%	3%	20%	80%
Cludiant a Storio	5%	15%	1%	18%	82%
Gwybodaeth a Chyfathrebu	6%	9%	1%	14%	86%
Gwasanaethau Ariannol	4%	13%	<1%	16%	84%
Gwasanaethau Busnes	4%	11%	1%	14%	86%
Gweinyddiaeth Gyhoeddus	5%	16%	2%	19%	81%
Addysg	6%	13%	2%	17%	83%
Iechyd a Gwaith Cymdeithasol	8%	16%	3%	20%	80%
Celfyddydau a Gwas. Eraill	6%	12%	1%	17%	83%

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau (2019 Cymru: 6,773; mae meintiau sylfaen y sectorau'n amrywio o 109 mewn Gweinyddiaeth Gyhoeddus, a Gwasanaethau Ariannol i 1,442 mewn Cyfanwerthu a Manwerthu)

Dwysedd y swyddi gwag lle’r oedd prinder sgiliau fesul sector

Nifer y swyddi gwag lle’r oedd prinder sgiliau (2019)
600
600
1,100
900
1,100
300
200
**
1,000
1,100
300
2,000
500

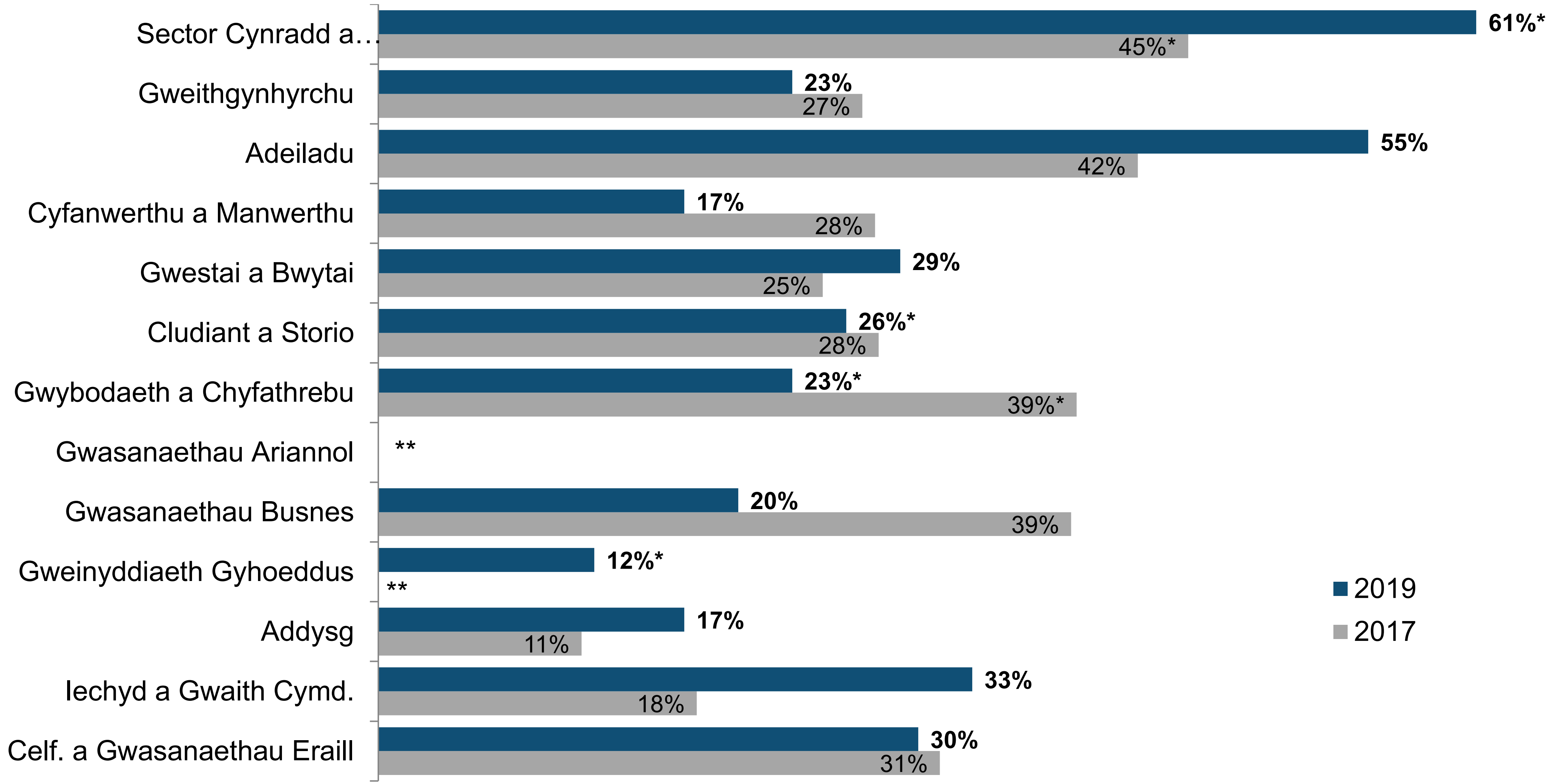

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag (mae meintiau sylfaen 2019 yn amrywio o 24 mewn Gwasanaethau Ariannol i 294 mewn Iechyd a Gwaith Cymdeithasol)

Lle mae’r meintiau sylfaen yn llai na 30, mae’r data wedi ei dynnu (a’i ddynodi gan ddwy seren); Lle mae’r meintiau sylfaen rhwng 30 a 49, mae seren wedi ei chynnwys gerllaw’r label data.. Pan mae’r meintiau sylfaen yn weddol fach mae’r mesurau yn arbennig o agored i gael eu dylanwadu gan ychydig sefydliadau, dylid bod yn ofalus wrth ddehongli’r canlyniadau hyn

Dwysedd y bylchau sgiliau fesul sector

Nifer y bylchau sgiliau (2019)	Sector
800	Sector Cynradd a Chyfleustodau
11,300	Gweithgynhyrchu
2,200	Adeiladu
7,000	Cyfanwerthu a Manwerthu
7,800	Gwestai a Bwytai
1,600	Cludiant a Storio
700	Gwybodaeth a Chyfathrebu
1,400	Gwasanaethau Ariannol
5,800	Gwasanaethau Busnes
1,600	Gweinyddiaeth Gyhoeddus
1,900	Addysg
6,400	Iechyd a Gwaith Cymd.
2,400	Celf. a Gwasanaethau Eraill

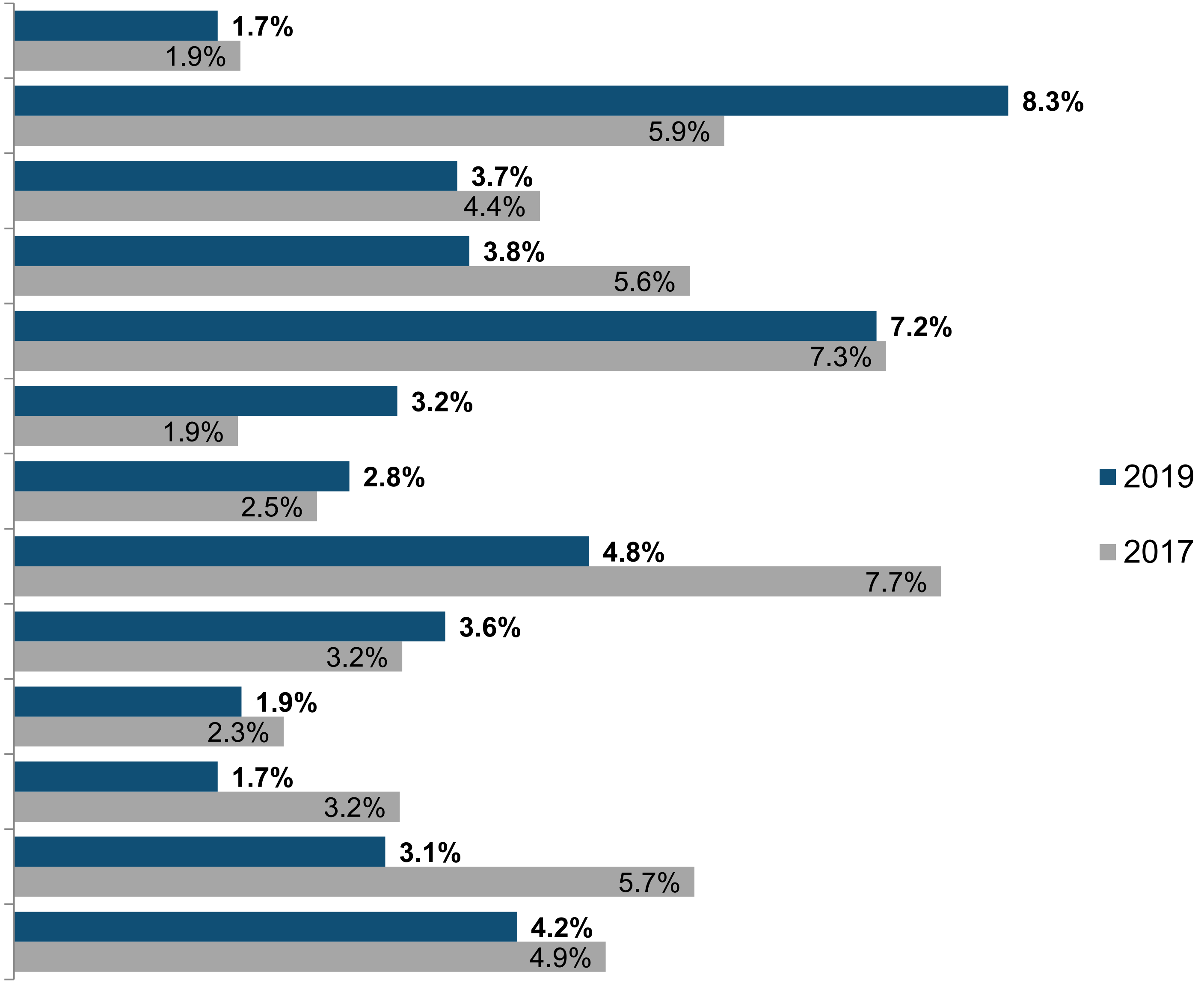

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru (mae meintiau sylfaen 2019 yn amrywio o 109 mewn Gwasanaethau Ariannol a Gweinydd. Gyhoeddus i 1,442 mewn Cyfanwerthu a Manwerthu

Nifer a dwysedd y swyddi gwag lle'r oedd prinder sgiliau (SGPS), fesul galwedigaeth

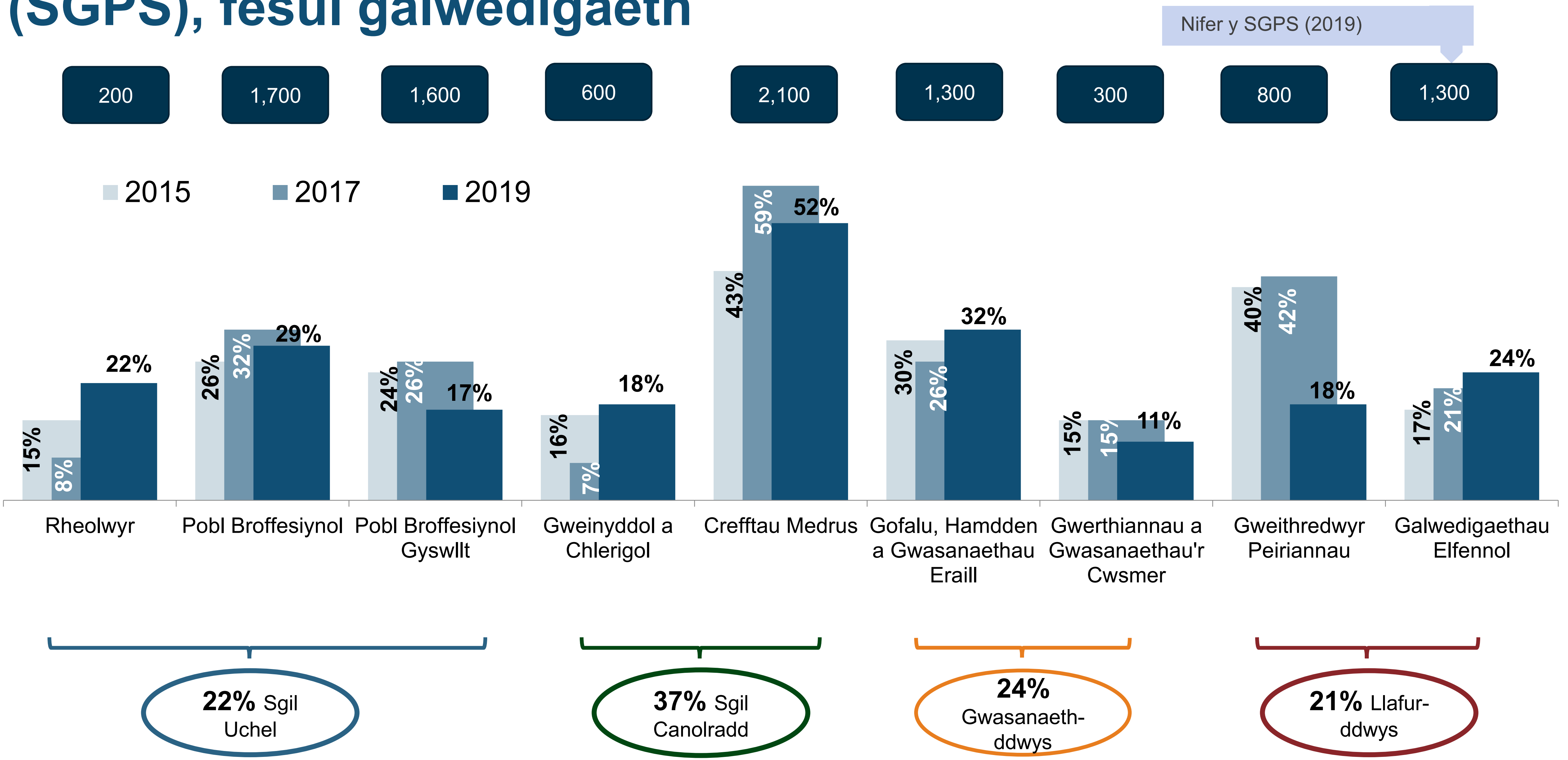

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag yn y galwedigaethau a nodir (mae meintiau sylfaen 2019 yn amrywio o 69 ar gyfer Rheolwyr i 296 ar gyfer Elfennol)

Dwysedd y bylchau sgiliau fesul galwedigaeth

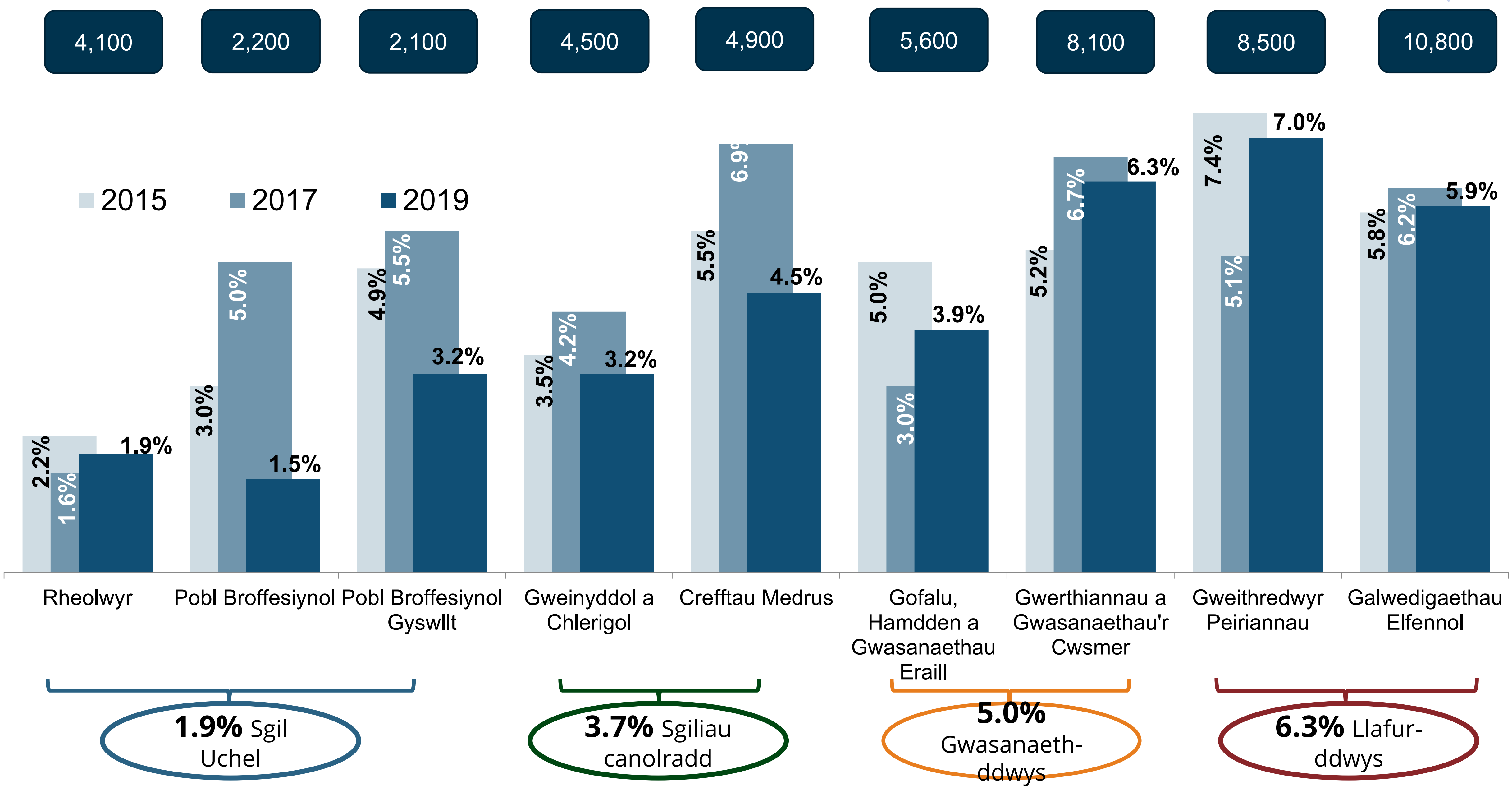

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda staff yn y galwedigaethau a nodir (mae meintiau sylfaen 2019 yn amrywio o 977 ar gyfer Pobl Broffeiysnol Gyswllt i 6,409 ar gyfer Rheolwyr)

Pa sgiliau sy'n brin?

Y sgiliau technegol ac ymarferol sy’n brin ymysg ymgeiswyr

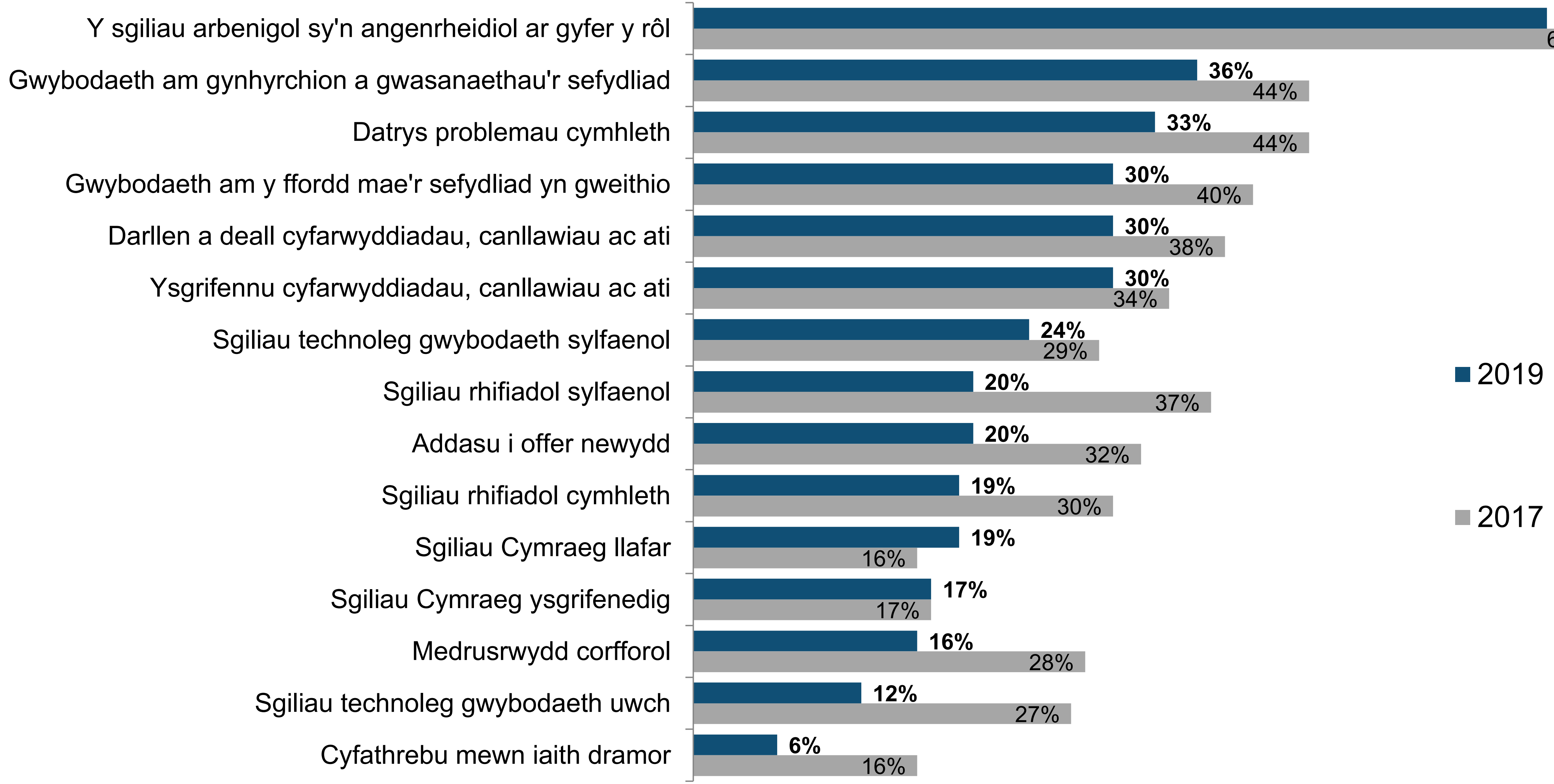

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau gyda phrinder sgiliau yng Nghymru – cadwyd llygad dilynol ar hyd at ddwy alwedigaeth (2019: 498; 2017: 451)
Dangosir y ffigurau fel canran o’r holl swyddi gwag lle mae prinder sgiliau y cadwyd llygad dilynol arnynt (nid canran o’r holl sefydliadau yng Nghymru)

Y sgiliau pobl a phersonol sy'n brin ymysg ymgeiswyr

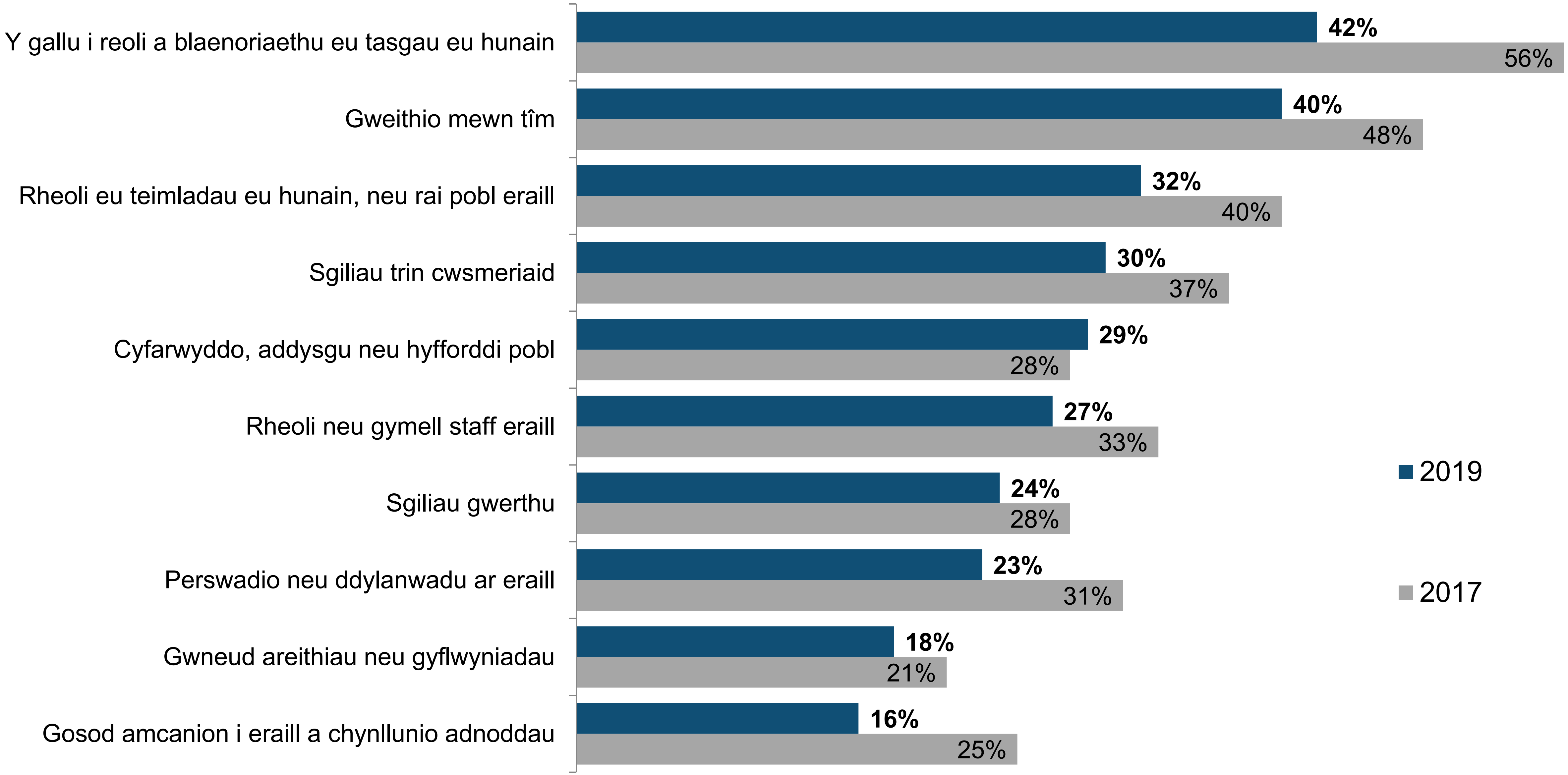

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag lle'r oedd prinder sgiliau – cadwyd llygad dilynol ar hyd at ddwy alwedigaeth (2019: 498; 2017: 451)
Dangosir y ffigurau fel canran o'r holl swyddi gwag lle'r oedd prinder sgilau y cadwyd llygad dilynol arnynt (nid canran o'r holl sefydliadau yng Nghymru)

Y sgiliau digidol sy’n brin ymysg ymgeiswyr gyda swyddi gwag lle mae prinder sgiliau sy’n gysylltiedig â TG

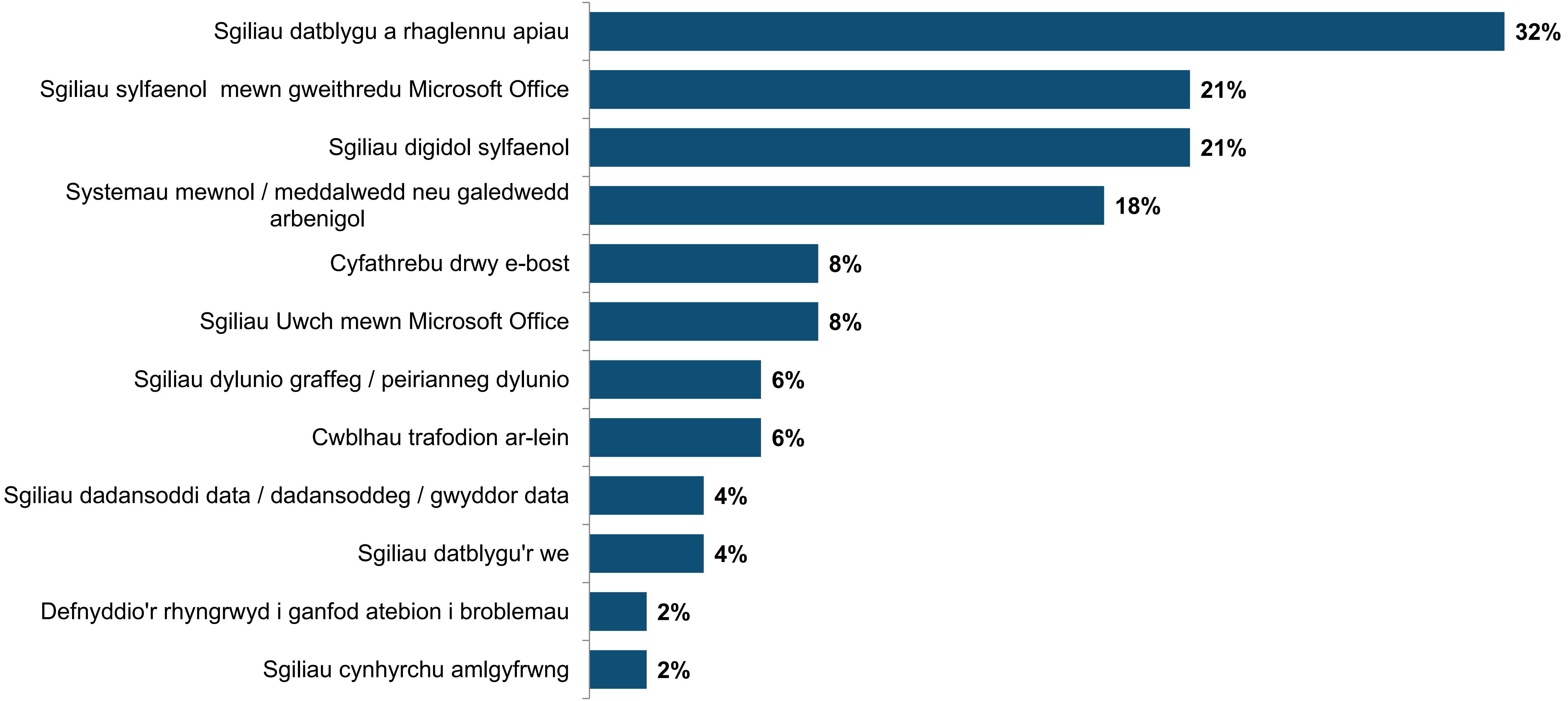

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag lle’r oedd prinder sgiliau a achoswyd gan ddiffyg sgilau TG (164)
Dangosir y ffigurau fel canran o’r holl swyddi gwag lle’r oedd prinder sgiliau a ddilynwyd (nid canran o’r holl sefydliadau). NI ddangosir ymatebion gyda llai na 2%.

Y sgiliau technegol ac ymarferol sydd angen eu gwella ymysg staff gyda bylchau sgiliau

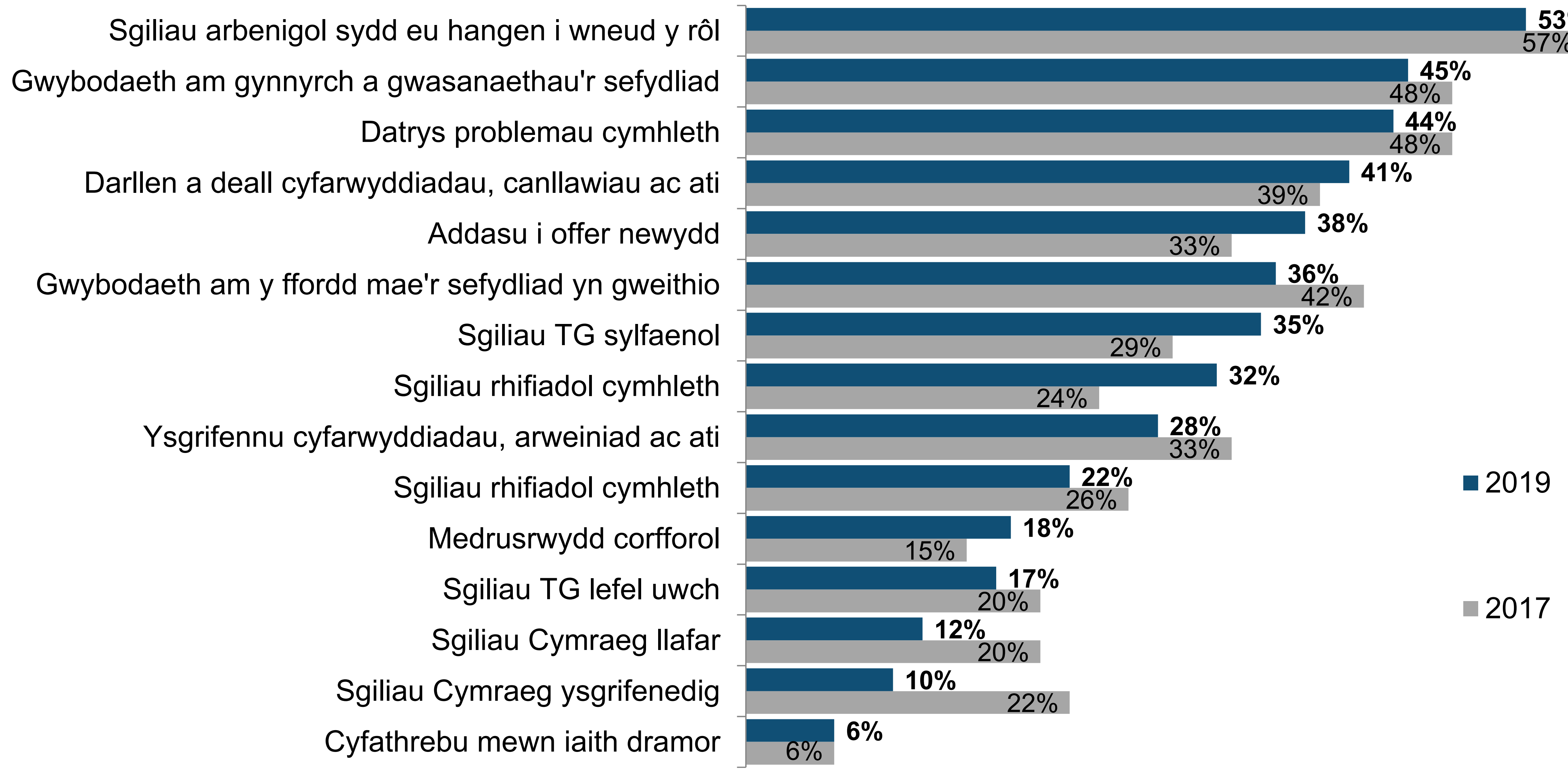

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag lle mae prinder sgiliau (2019: 1,209; 2017: 1,056)

Dangosir y ffigurau fel canran o'r holl fylchau sgiliau y cadwyd llygad dilynol arnynt (nid canran o'r holl sefydliadau yng Nghyrmru)

Y sgiliau pobl a phersonol sydd angen eu gwella ymysg staff gyda bylchau sgiliau

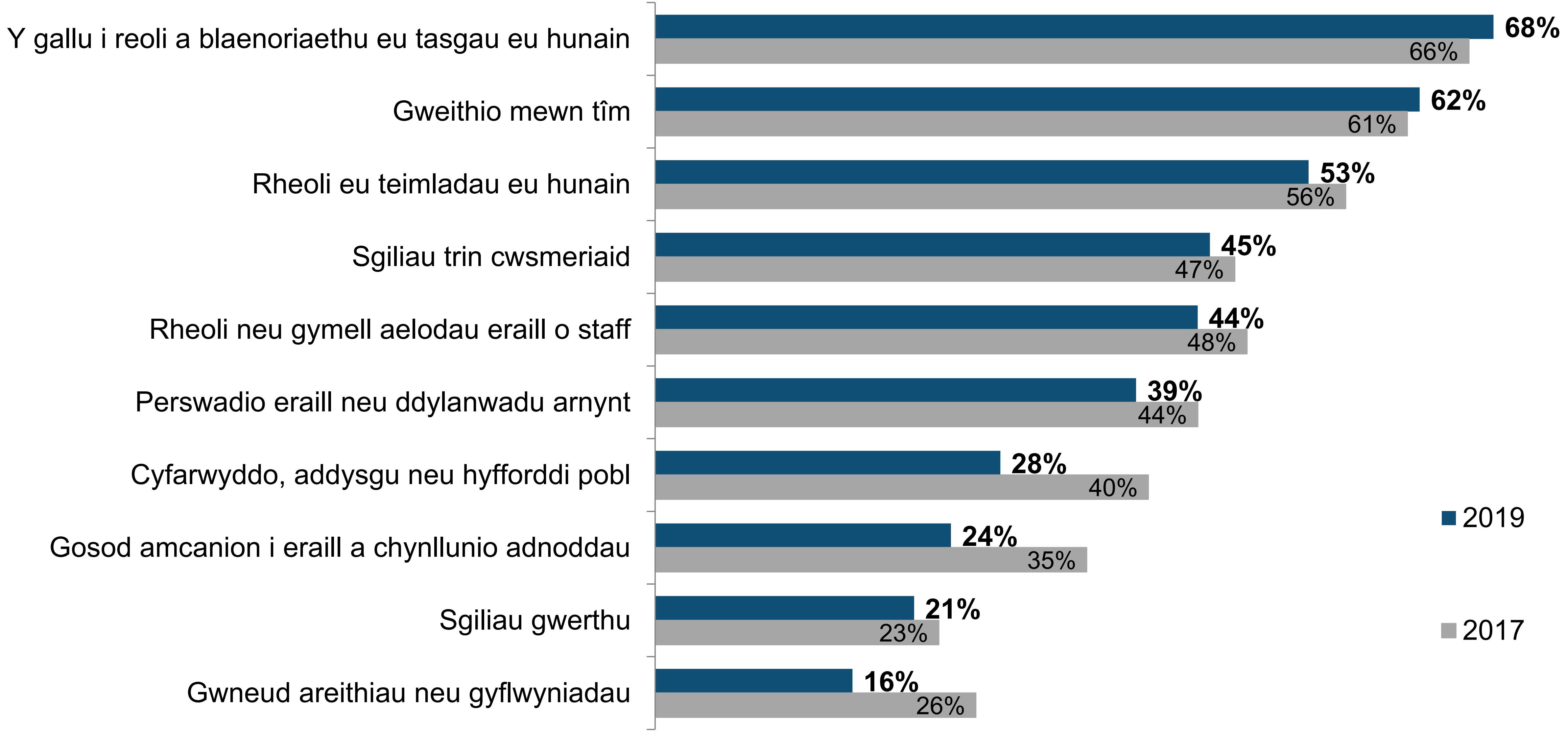

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag lle mae prinder sgiliau (2019: 1,209; 2017: 1,056)
Dangosir y ffigurau fel canran o'r holl fylchau sgiliau a ddilynwyd (nid canran o'r holl sefydliadau yng Nghyrmru)

Y sgiliau digidol sydd angen eu gwella ymysg staff gyda bylchau sgiliau sy’n ymwneud â thechnoleg gwybodaeth

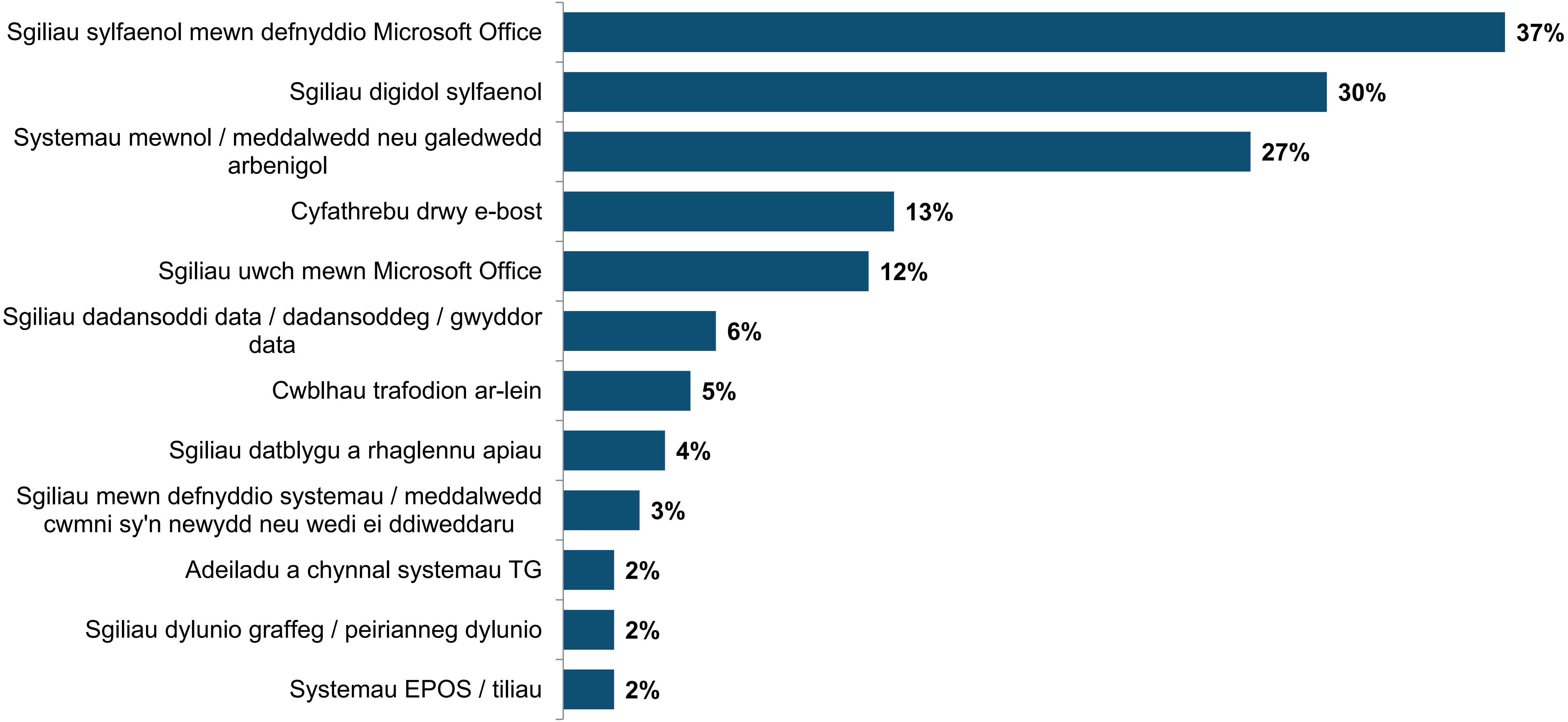

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag lle mae prinder sgiliau wedi ei achosi gan ddiffyg sgiliau TG (511)

Dangosir y ffigurau fel canran o’r holl fylchau sgiliau a ddilynwyd (nid canran o’r holl sefydliadau yng Nghyrmru). Ni ddangosir yr ymatebion gyda llai na 2%

Ymdrin â phrinder sgiliau

Prif achosion bylchau mewn sgiliau

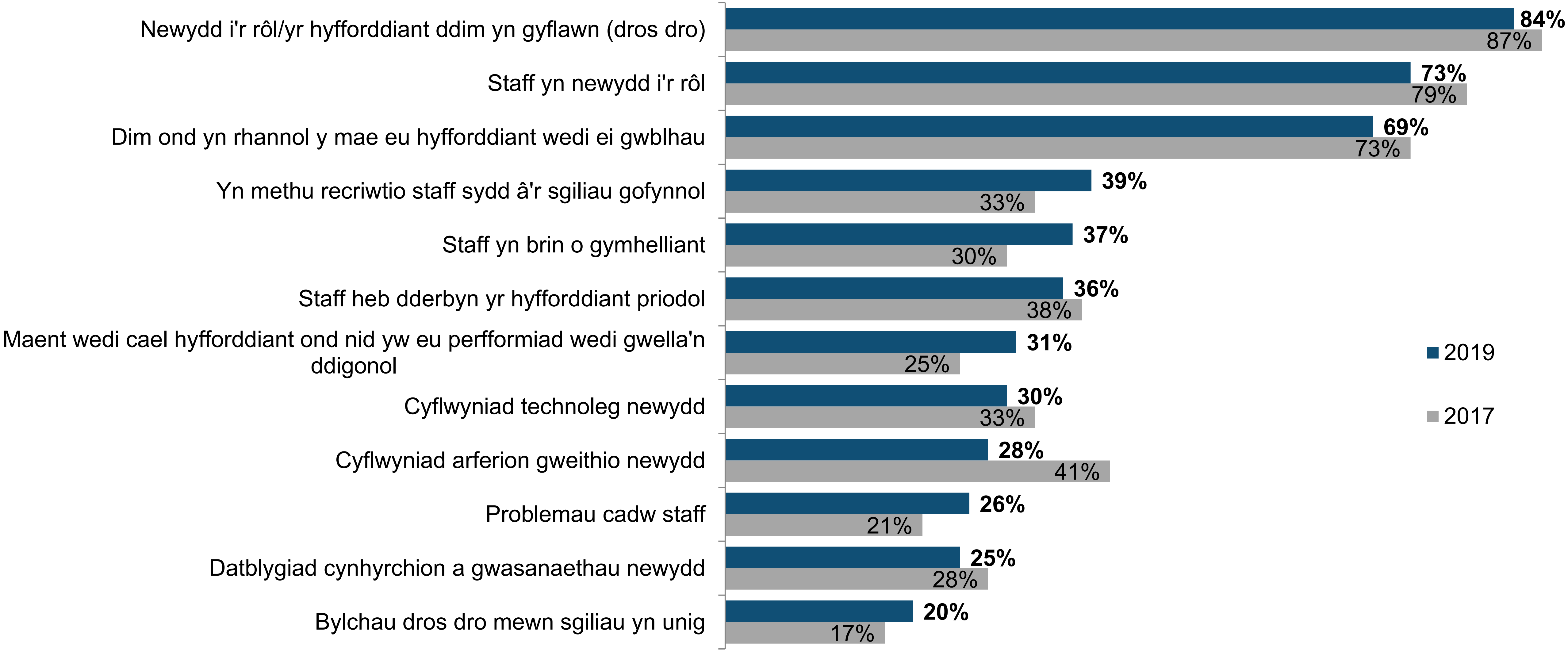

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag lle;r oedd prinder sgiliau – dilynwyd hyd at 2 alwedigaeth (2017:1,056, 2019: 1,209)
Dangosir y ffigurau fel canran o'r holl fylchau sgiliau (nid canran o'r holl sefydliadau yng Nghyrmru)

Y camau a gymerwyd gan sefydliadau i lenwi swyddi gwag lle'r oedd prinder sgiliau

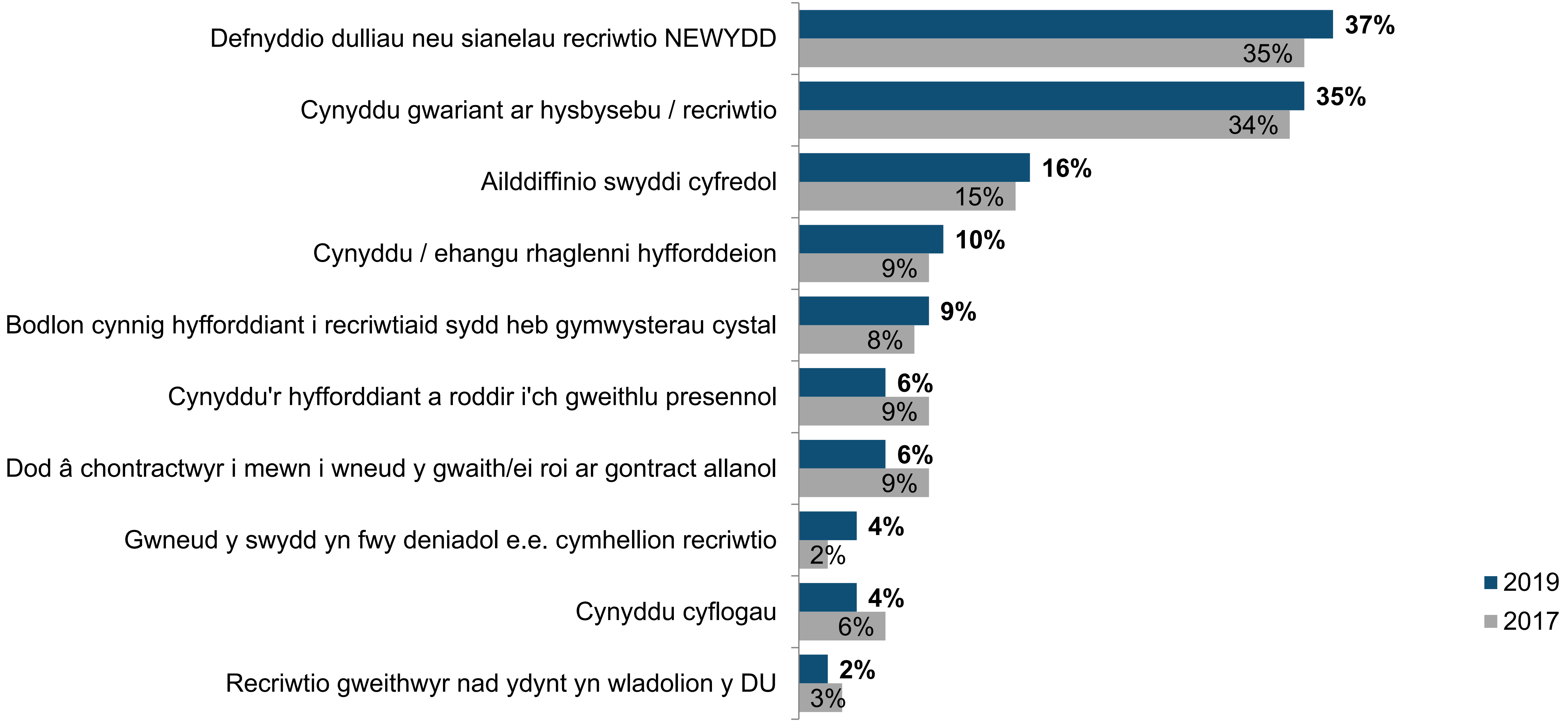

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag anodd eu llenwi oedd oll yn swyddi gwag gyda phrinder sgiliau (2017: 428; 2019: 455)

Y camau a gymerwyd gan sefydliadau i lenwi bylchau sgiliau

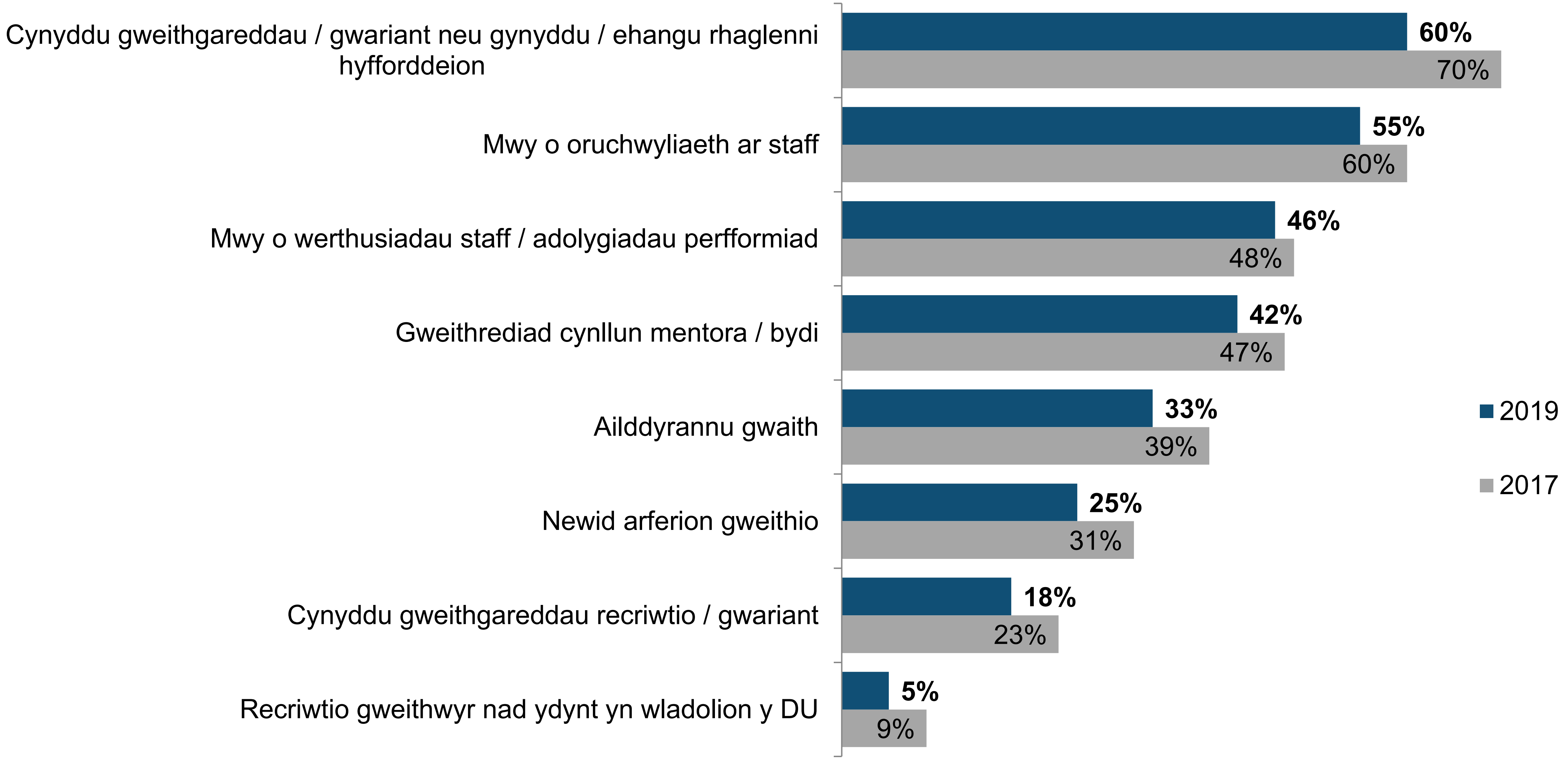

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda bylchau sgiliau (2017: 1,056; 2019: 1,209)

Am beth mae cyflogwyr yn chwilio mewn recriwtiaid

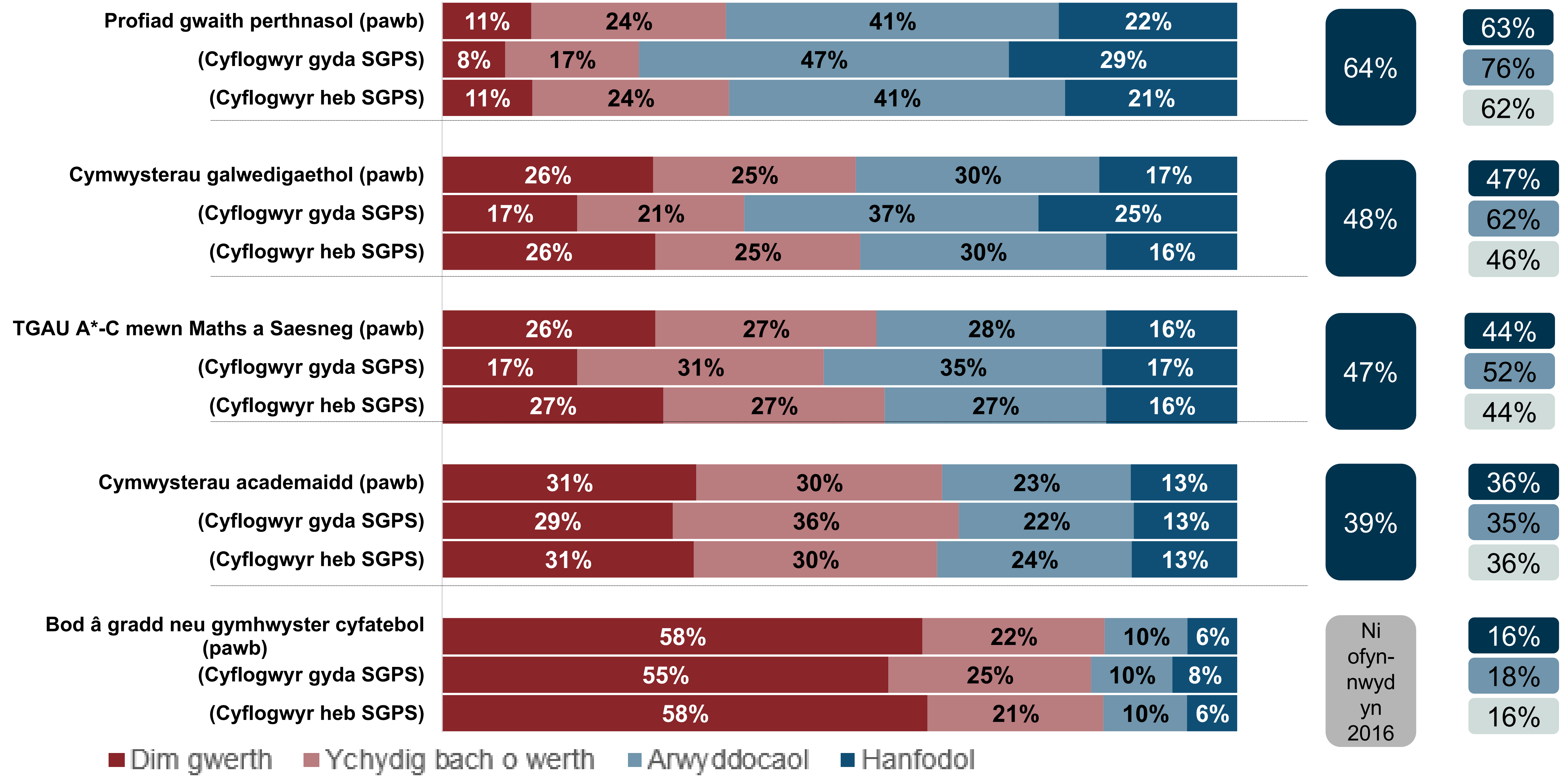

*Nid oedd yn bosibl gwneud dadansoddiad fesul cyflogwr gyda SGPS a chyflogwyr heb SGPS yn EPS 2016.

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwl D (1,678); 2016: Yr holl gyflogwyr (1,997)

Dulliau recriwtio a ddefnyddiwyd yn y 12 mis diwethaf

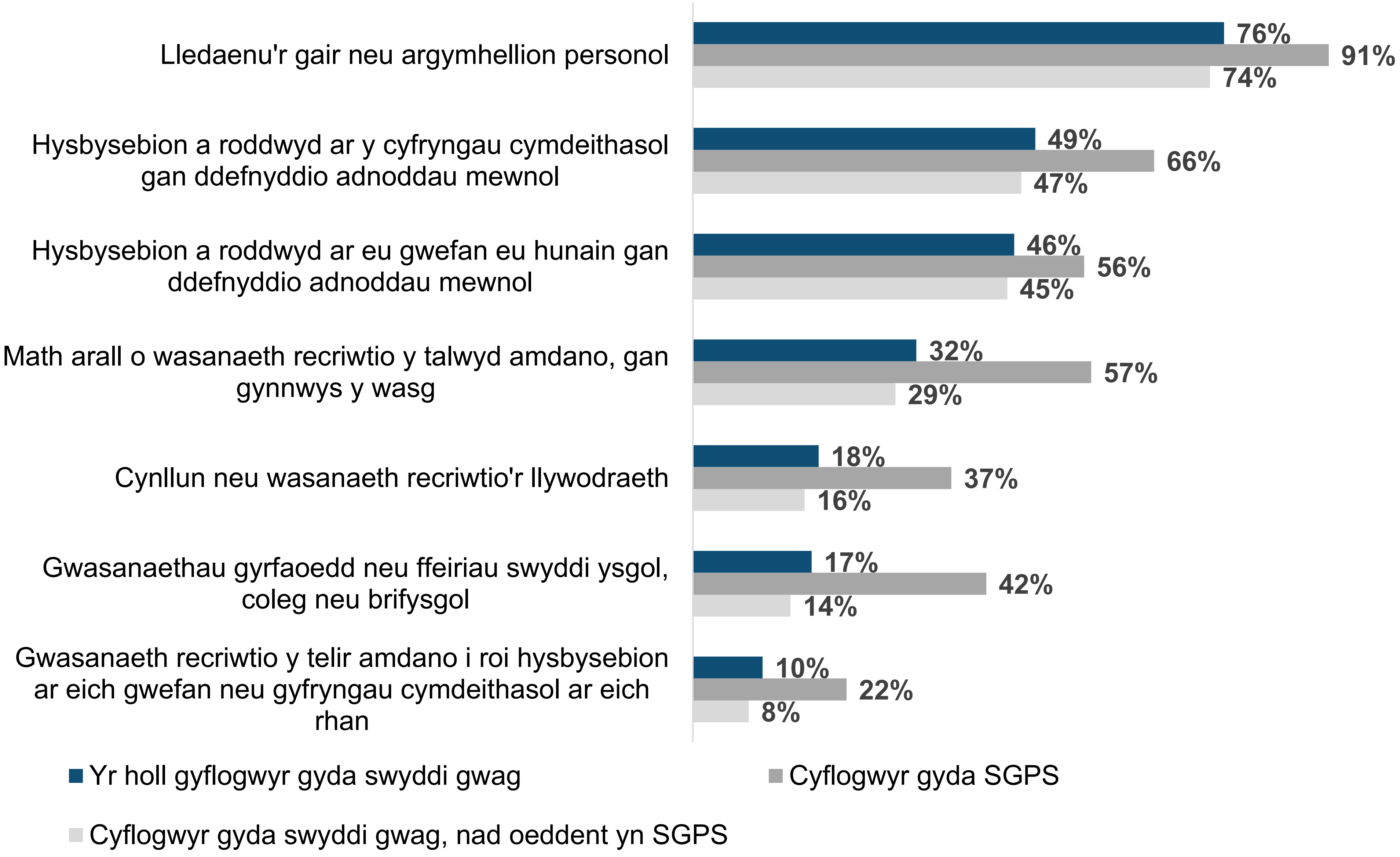

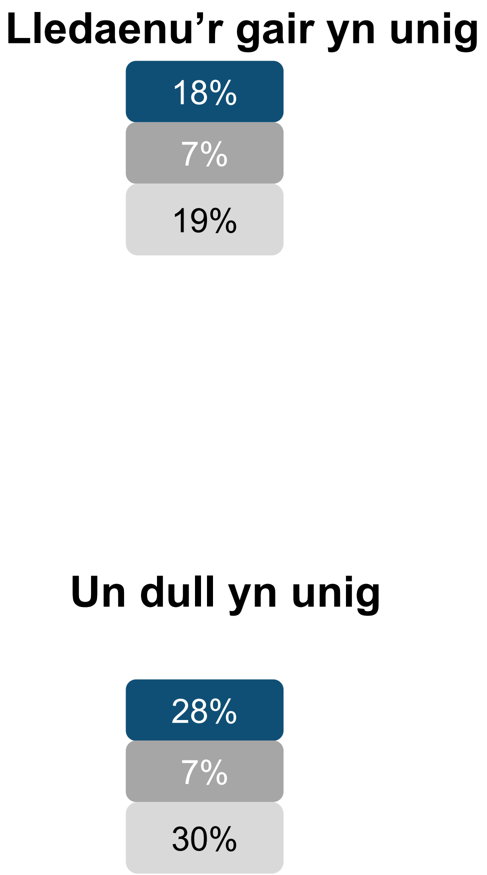

Y sylfaen: 2019: Yr holl sefydliadau yng Nghymru gyda swyddi gwag ym Modiwl D (1,138); yr holl gyflogwyr yng Nghymru gyda SGPS ym Modiwl D (117); Yr holl gyflogwyr yng Nghymru ym Modiwl D gyda swyddi gwag, nad oedd unrhyw un ohonynt yn SPGS (1,021)

Y gyfran o sefydliadau oedd yn gweld bod angen uwchsgilio yn y 12 mis nesaf, fesul maint a rhanbarth

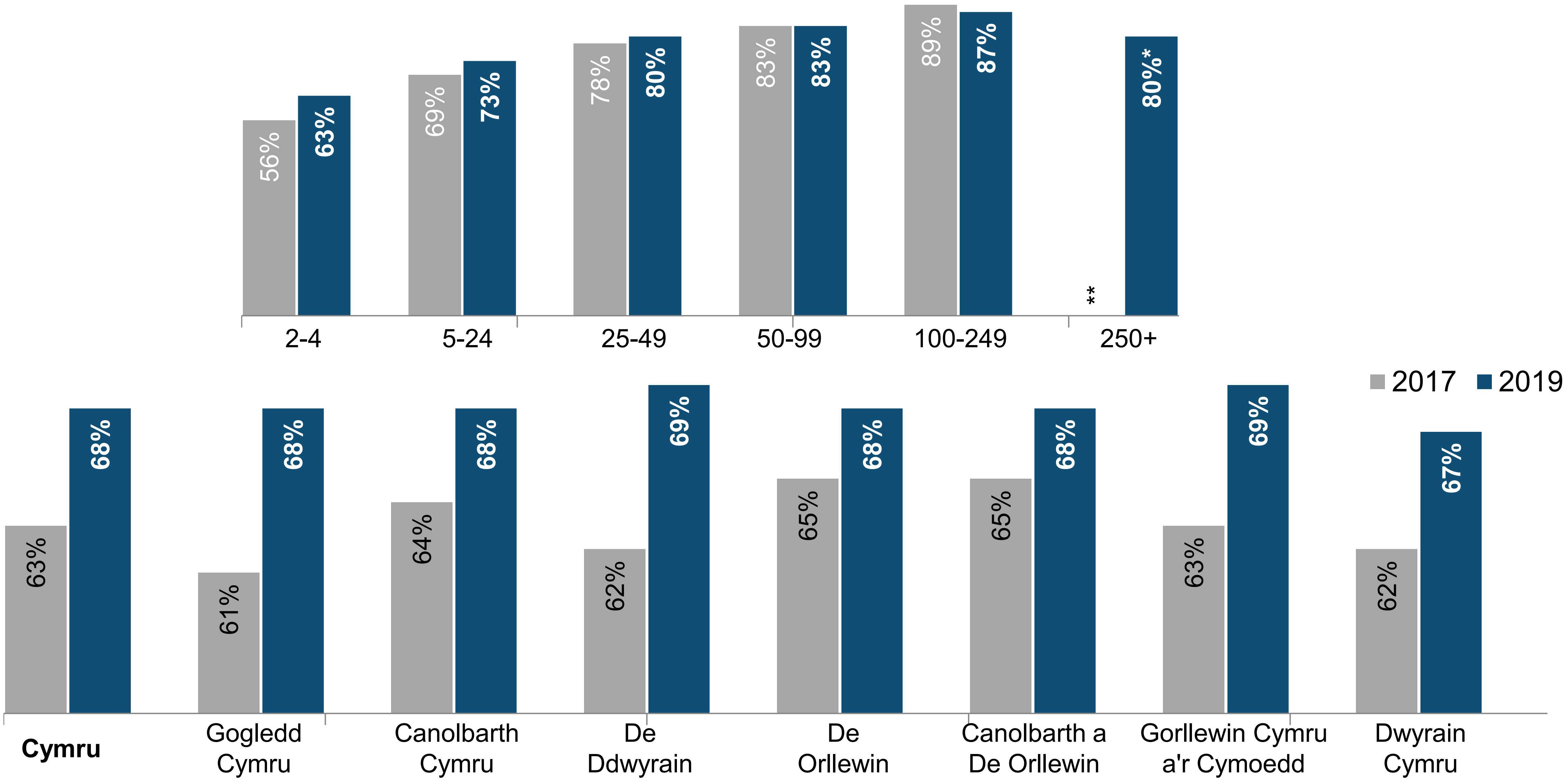

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (3,378); 2017: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwl 2 (2,938)

Y gyfran o sefydliadau oedd yn gweld bod angen uwchsgilio yn y 12 mis nesaf, fesul sector

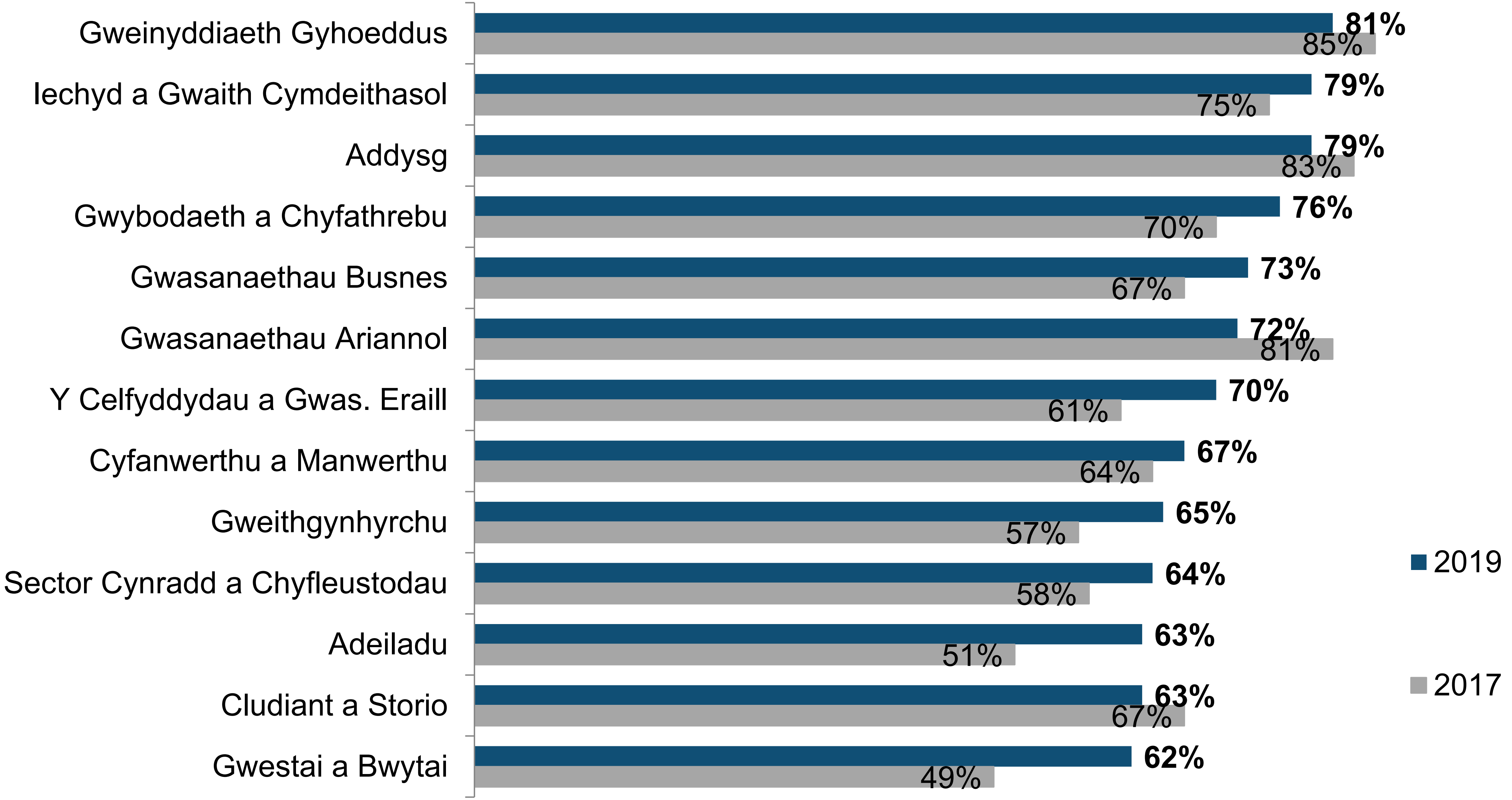

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (3,378); 2017: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwl 2 (2,938) (mae meintiau sylfaen y sectorau yn 2019 yn amrywio o 57 mewn Gweinyddiaeth Gyhoeddus i 697 mewn Cyfanwerthu a Manwerthu)

Y galwedigaethau a effeithiwyd fwyaf gan yr angen am uwchsgilio

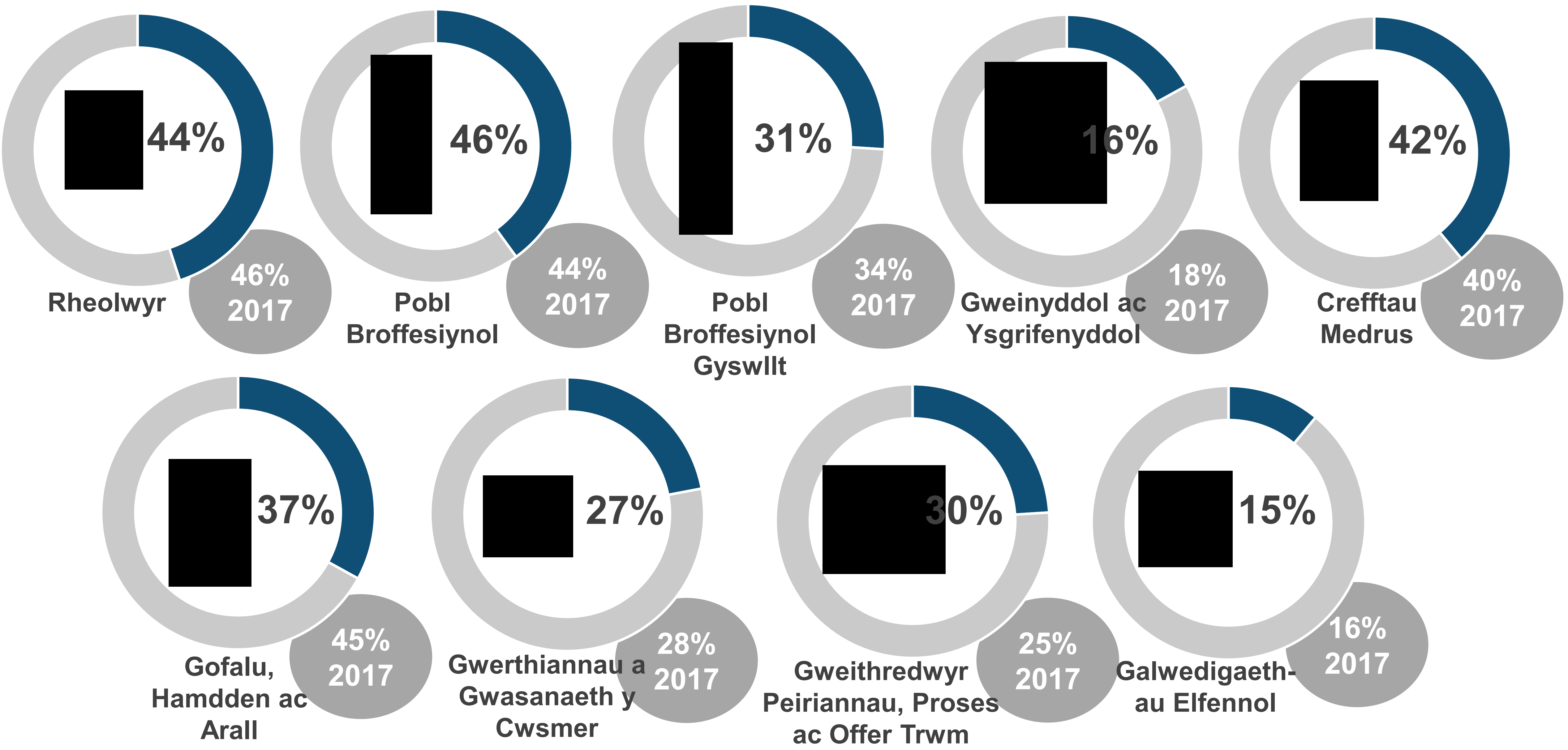

Y sylfaen: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (2019) a Modiwl 2 (2017) a welodd alwedigaeth oedd angen ei huwchsgilio ac oedd yn cyflogi yn yr alwedigaeth arbennig honno (ystod 2019: Pobl Broffesiynol Gyswllt, 386; Rheolwyr, 2,338; Ystod 2017: Pobl Broffesiynol Gyswllt, 332; Rheolwyr, 1,904)

Y rhesymau y disgwylir y bydd angen sgiliau newydd yn y 12 mis nesaf

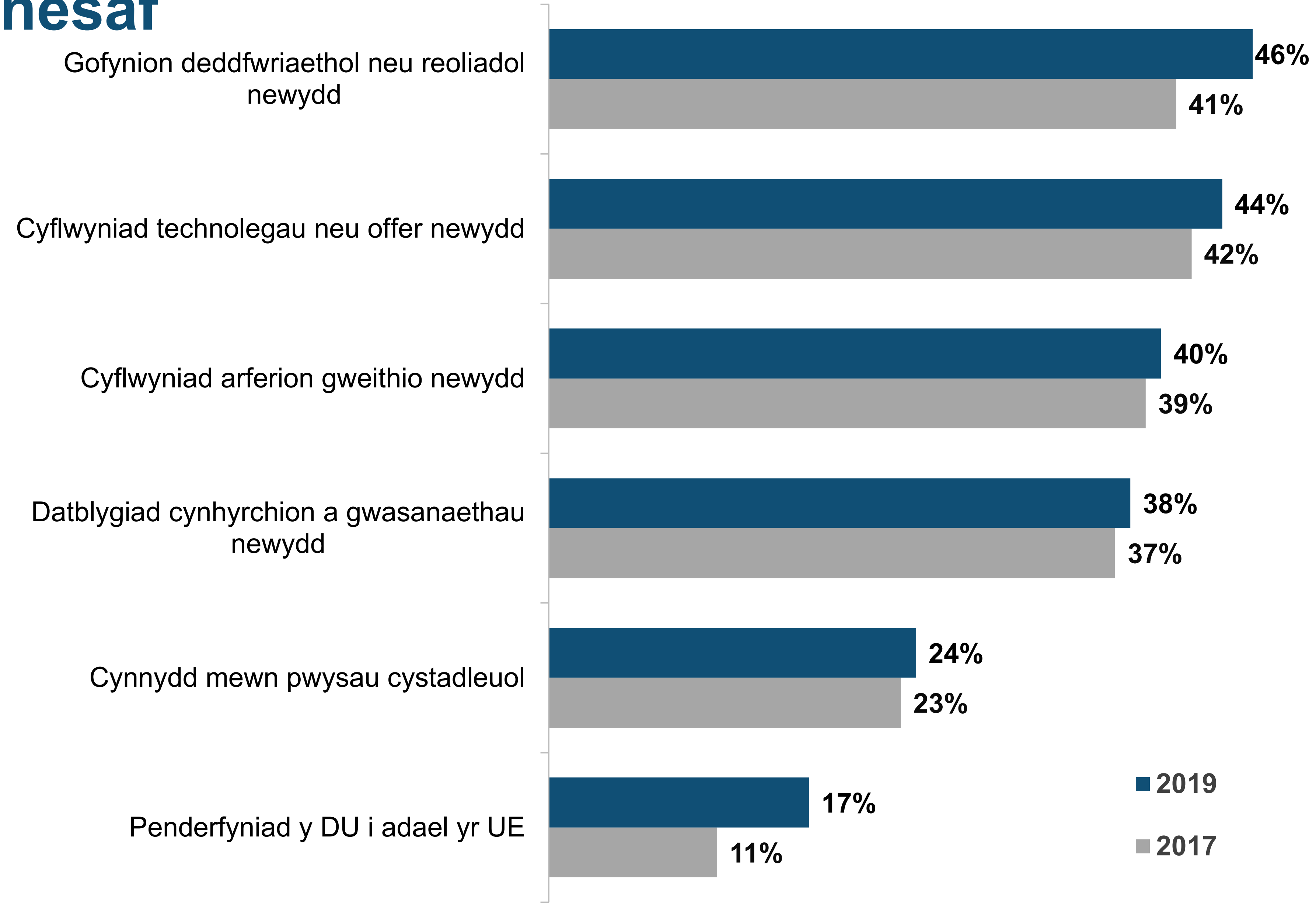

Y sylfaen: 2019: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (3,378); 2017: Yr holl sefydliadau ym Modiwl 2 (2,938)

Y sgiliau technegol ac ymarferol y mae cyflogwyr yn disgwyl y bydd angen eu datblygu yn y 12 mis nesaf

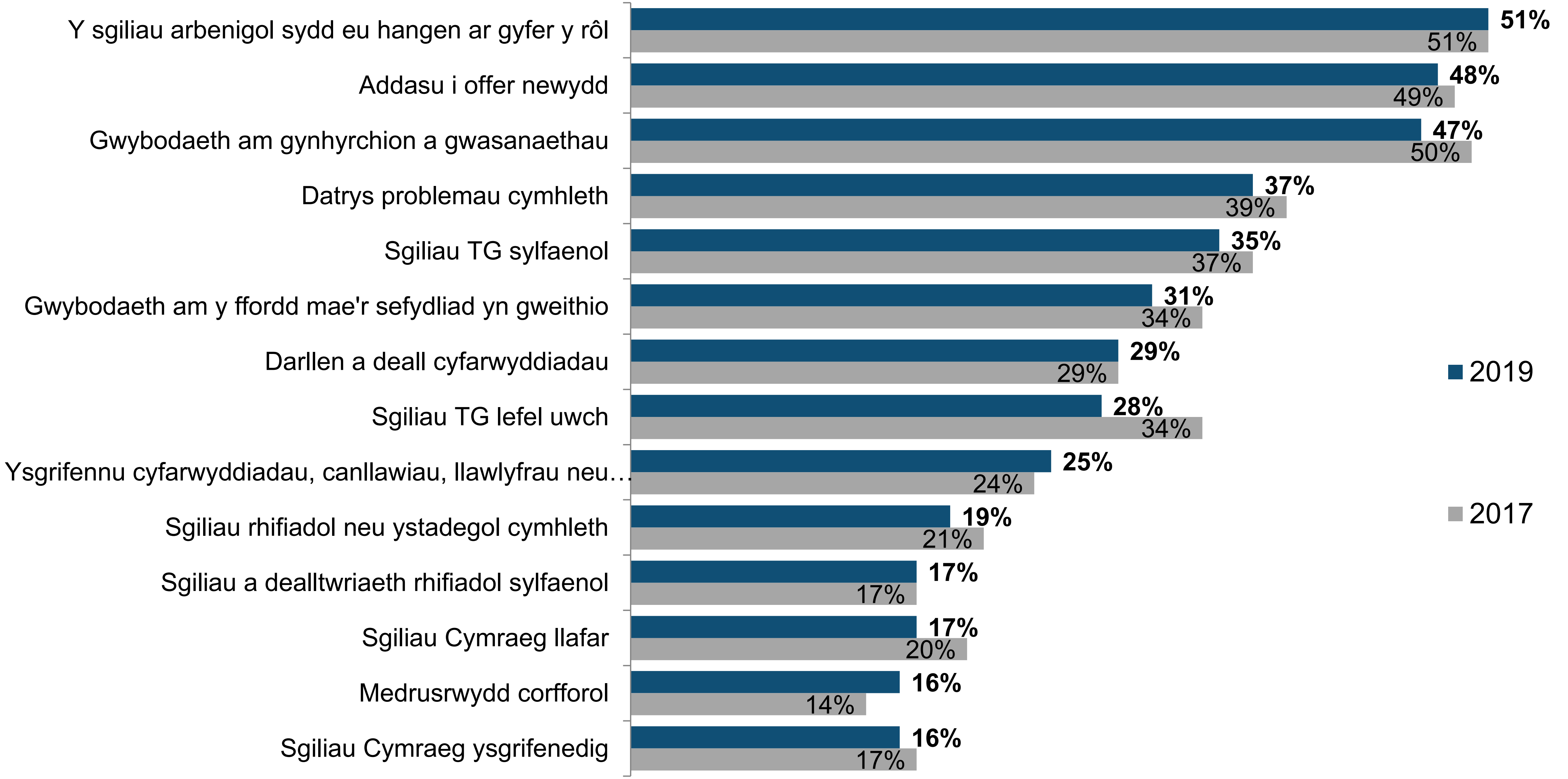

Y sylfaen: 2019: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (2019) a Modiwl 2 (2017) sy'n rhagweld y bydd angen sgiliau newydd yn y 12 mis nesaf ac a allai enwi'r alwedigaeth a fyddai'n cael ei heffeitho fwyaf (2019: 2,147; 2017: 1,830)

Y sgiliau pobl a phersonol y mae cyflogwyr yn disgwyl y byddent angen eu datblygu yn y 12 mis nesaf

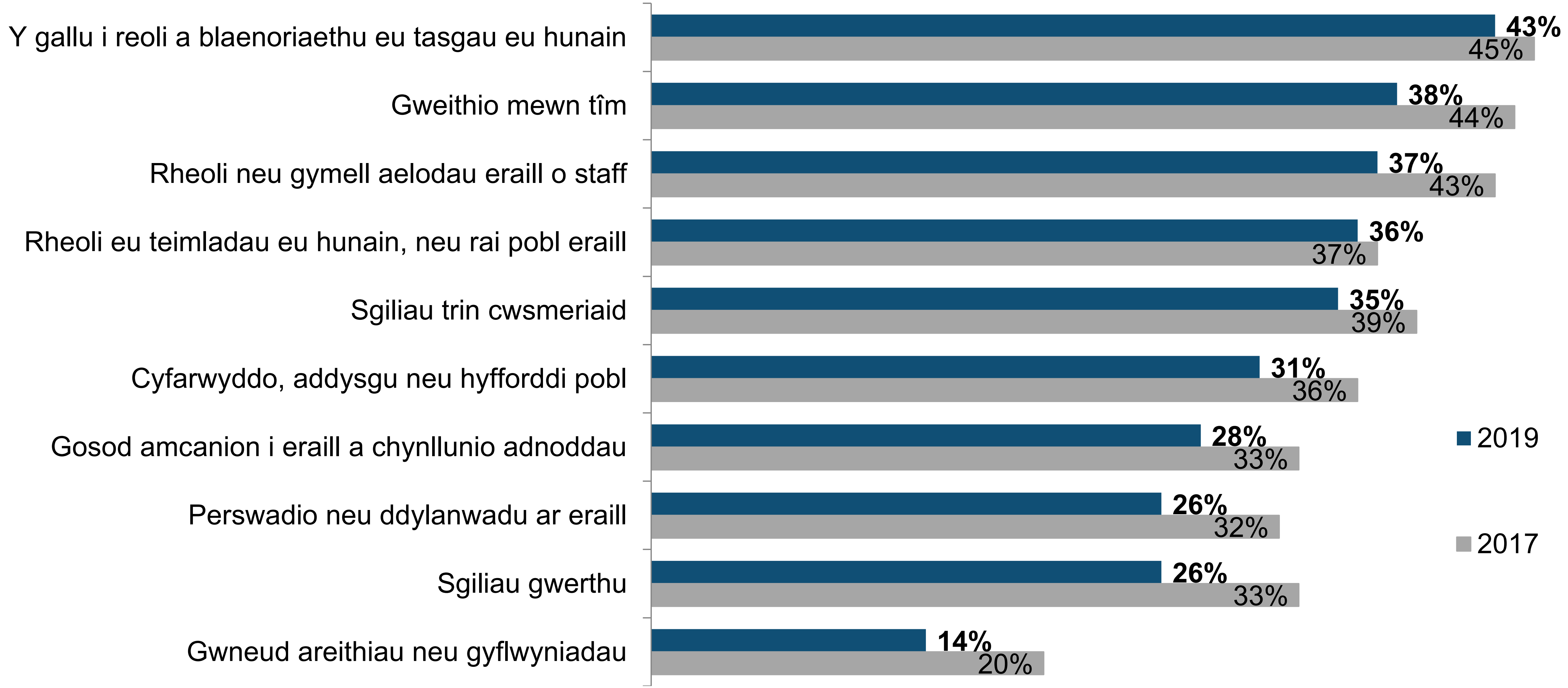

Y sylfaen: 2019: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (2019) a Modiwl 2 (2017) sy'n rhagweld y bydd angen am sgiliau newydd yn y 12 mis nesaf ac a allai adnabod yr alwedigaeth a fyddai'n cael ei heffeithio fwyaf (2019: 2,147; 2017: 1,830)

Y sgiliau digidol y mae cyflogwyr yn disgwyl y byddent angen eu datblygu yn y 12 mis nesaf

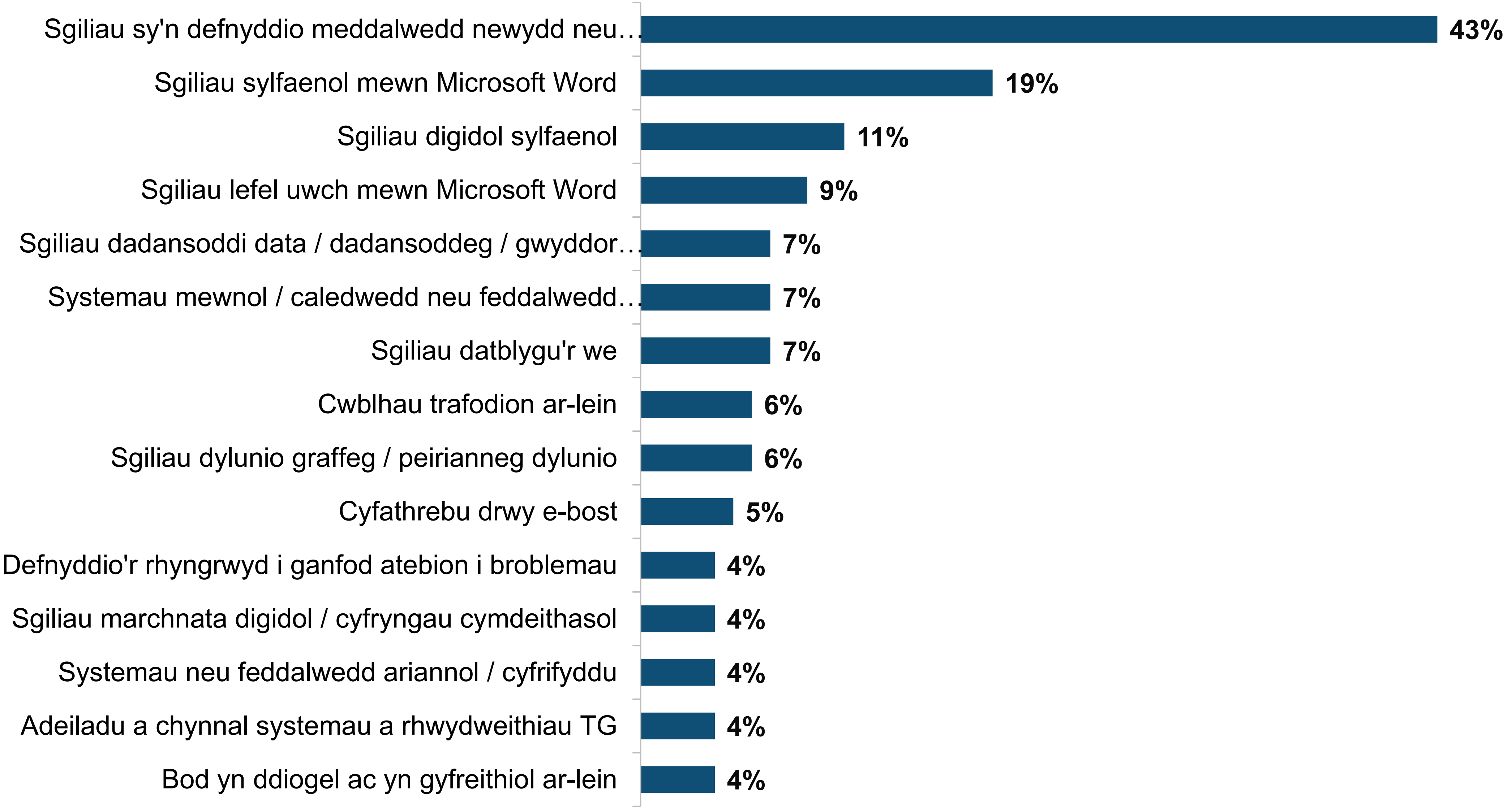

Y sylfaen: 2019: Yr holl sefydliadau yng Nghymru ym Modiwlau B a D (1,032) sy'n rhagweld y bydd angen sgiliau TG newydd yn y 12 mis nesaf (a allai enwi'r alwedigaeth a fyddai wedi'i heffeithio fwyaf)
Ni ddangosir ymatebion gyda llai na 4%

Casgliadau

Casgliadau

- **Roedd heriau sgiliau wrth recriwtio yn llai o sialens i gyflogwyr nag oeddent yn 2017.** Ychydig iawn o newid oedd yng nghyfran y cyflogwyr gyda swyddi gwag lle'r oedd prinder sgiliau (SGPS) (5% o'i gymharu â 6% yn 2017), ond **gostyngodd y dwysedd SGPS** o 27% yn 2017 i 24% yn 2019.
- **Mae prinder sgiliau wrth recriwtio yn arbennig o ddifrifol yn y sector Adeiladu** (cynnydd o 13 pwynt canran). Roedd cynnydd nodedig yn y dwysedd SGPS yn y sectorau Iechyd a Gwaith Cymdeithasol ac Addysg.
- **Doedd dim newid yn y gyfran o gyflogwyr gyda bylchau sgiliau** (13%), a gostyngiad bychan a gafwyd yn y gyfran o'r gweithlu gyda bylchau sgiliau, o 4.7% yn 2017 i 4.0% yn 2019.
- Mae bylchau sgiliau yn parhau'n broblem benodol yn y sector Gwestai a Bwytai (7.2%), tra bo **cynnydd sylweddol yn y dwysedd bylchau sgiliau yn y sector Gweithgynhyrchu** (o 5.9% yn 2017 i 8.3% yn 2019) a **gostyngiad sylweddol yn nwysedd y bwlch sgiliau yn y sector Gwasanaethau Ariannol** (o 7.7% yn 2017 i 4.8% yn 2019).
- Galwedigaethau'r Gweithredwyr Peiriannau oedd y rhai a effeithiwyd fwyaf gan fylchau sgiliau (7.0%, a chynnydd mawr o 5.1% yn 2017).

Casgliadau - 2

- Y **sgiliau mwyaf cyffredin** y gwelwyd eu bod yn brin ymysg ymgeiswyr **oedd sgiliau neu wybodaeth arbenigol oedd yn angenrheidiol i wneud y rôl** (gan gyfrannu at 61% o SGPS) a'r **gallu i reoli a blaenoriaethu eu tasgau eu hunain** (42%).
- **Y sgiliau mwyaf cyffredin y gwelwyd eu bod yn brin ymysg staff gyda bylchau sgiliau oedd y gallu i reoli a blaenoriaethu eu tasgau eu hunain** (68% o staff gyda bylchau sgiliau) a **gweithio mewn tîm** (62%)
- **Mae prif achosion y bylchau sgiliau yn y gweithlu yn rhai darfodedig** eu natur (84%), gan olygu y gellir disgwyl iddyn nhw wella dros amser. Mae hyn yn cynnwys staff sy'n newydd i'r rôl neu staff sydd heb gwblhau eu hyfforddiant eto.
- Y camau mwyaf cyffredin a gymerwyd gan gyflogwyr i ymdrin â phrinder sgiliau oedd **defnyddio sianelau neu ddulliau recriwtio newydd neu gynyddu'r gwariant ar recriwtio / hysbysebu** (37% a 35% o'r rheiny gyda SGPS), ond y dull mwyaf cyffredin oedd gan gyflogwyr o orchfygu'r bylchau sgiliau oedd **cynyddu gweithgareddau hyfforddi** (60% o'r rheiny gyda bylchau sgiliau) **a goruchwylio staff** (55%). Roedd hyn yn gyson â 2017.

Casgliadau - 3

- Wrth recriwtio, **canfu'r cyflogwyr mai'r nodweddion pwysicaf i chwilio amdanynt mewn darpar-weithwyr oedd profiad gwaith perthnasol** (63%), wedi'i ddilyn gan gymwysterau galwedigaethol (47%). Roedd cymwysterau galwedigaethol yn cael eu gwerthfawrogi lawer mwy ymysg y rheiny gyda SGPS (62%).
- Y dull a ddefnyddiwyd fwyaf i recriwtio dros y 12 mis diwethaf oedd lledaenu'r gair neu argymhellion personol (76%, yn codi i 91% ymysg y rheiny gyda SGPS).
- **Roedd oddeutu saith o gyflogwyr ymhob deg** (68%) **yn rhagweld y byddai angen uwchsgilio eu gweithlu yn y 12 mis nesaf**; roedd hyn yn arbennig o amlwg ymysg cyflogwyr mwy. Roedd gan y **galwedigaethau proffesiynol** (46%) a'r **galwedigaethau rheoli** (44%) yr angen mwyaf am uwchsgilio.
- Ymysg y rhesymau mwyaf cyffredin am ddisgwyl y byddai angen uwchsgilio staff oedd **ymateb i ofynion deddfwriaethol neu reoliadol newydd** (46%) a **chyflwyniad technolegau neu offer newydd** (44%),
- **Roedd y meysydd sgiliau cyffredin yr oedd cyflogwyr eisiau eu huwchsgilio yn cynnwys sgiliau arbenigol** (51%)**, y gallu i addasu i offer neu ddefnyddiau newydd** (48%) a'r **wybodaeth am gynhyrchion a gwasanaethau a gynigiwyd** (47%), roedd hyn yn gyffredinol gyson gyda chanfyddiadau 2017.